

Sadovi zorijo, kam z njimi?

Prejšnji teden smo se pogovarjali s kmetom iz Slovenskih goric, ki nam je na vprašanje, kako je letos s sadno letino, dejal:

»Ob možnostih prodaje, ki se nam obetajo že na začetku sezone, bo jabolk več kot preveč. Rana jabolka že zorijo, vendar so se pri prodaji že pojavile vsakoletne težave. Kljub temu, da je bila prejšnji teden odkupna cena za kilogram ranih jabolk komaj 40 S din se zanje ni nihče posebej zanimal. Zgleda, da jih bom moral predelati v jabolčnik. Včasih smo rekli, da je bila dobra sadna letina blagoslov za kmete, že nekaj let nazaj pa je to kazeno. Naše nekoč tako znano in donosno sadjarstvo izumira. Interesentov za obnovo ni, saj so možnosti za prodajo sadja iz leta v leto slabše. Kaj storiti? Kmetje sami smo ob tem vprašanju nemočni. Že nekaj let se govori o obnovi sadjarstva v Slovenskih goricah, pa vse kaže, da so bile to samo besede in tolažba razočaranega.»

Tako nam je dejal kmet iz Slovenskih goric, doma iz okolice Juršinc. Te besede nam mnogo povedo. Ali se bo spet ponovila slika iz nekaterih prejšnjih let? Bomo spet gledali v sadovnjakih gnlo sadje in ugotavljali, da bo treba nekaj storiti, na drugi strani pa v trgovinah kupovali pretirano draga jabolka, ki sploh niso zrasla v naših sadovnjakih? Pred leti smo napisali sestavek pod naslovom »Sadna drevesa umirajo stoje«. Podoba v Slovenskih goricah in Halozah se ob tem vprašanju ni prav nič spremenila. Nasprotno — iz leta v leto je bolj tragična. Jabolka zorijo, kam z njimi?

Ostaja tiho in skrito upanje, da se bo trenutno stanje do glavne odkupne sezone nekoliko izboljšalo. Kot vedno, upanje ostaja. Mnogi pa se bojijo, da se bo spremenilo v razočaranje. In to v upravičeno razočaranje.

J. S.

TP Merkur iz Ptuja je odprlo v torek v poslovnem centru Ptuja novo prodajalno

Merkur z »Volanom«

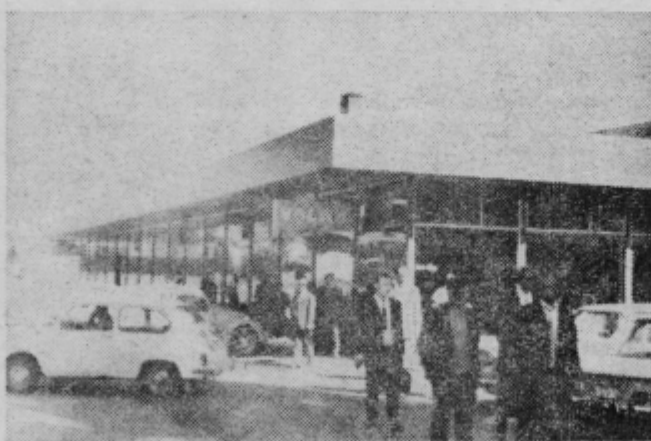
Ptujska trgovina in njeni potrošniki so bili v torek obogateni z novo sodobno prodajalno »VOLAN«, ki jo je odprlo trgovsko podjetje »MERKUR«. Potrošniki bodo lahko odslej kupili v tem sodobnem trgovskem prostoru vsa prevozna sredstva od koles, mopedov do avtomobilov in kar je prav tako bistvenega pomena — tudi potrebne rezervne dele. Vrednost investicije znaša 200 milijonov starih dinarjev, 50 odst. je lastna udeležba »Merkurja«, 50 odst. pa znaša kredit, ki ga je podjetje najelo pri ptujski Kreditni banki.

Prodajalna »Volan« stoji nasproti Kreditne banke Ptuj in ima 800 kvadratnih metrov prodajne in skladiščne površine in okrog 750 kvadratnih metrov parkirnega prostora. Projekt je izdelal projektivni biro Ptuj. Dipl. inž. arhitekt Ivica Vilfan, pa je vnesel vanj mnogo svojega smisla za zares funkcionalno dovršeno razporeditev prodajnega in skladiščnih prostorov. Gradbeno podjetje »DRAVA« iz Ptuja pa se je tudi tokrat izkazalo kot soliden izvajalec.

Ob otvoritvi prodajalne so predstavniki TP »Merkur« na čelu z direktorjem Kar-

»Volan« je imela že prvi dan svojega poslovanja in utirana poti med kupce — na zalogi poleg koles in mopedov tudi avtomobile in kar je za kupce še bolj pomembno — tudi kompletni asortiman rezervnih delov za avtomobil ZASTAVA 750 in 1300 ter za vse vrste Tomosovih mopedov, NSU Pretis — motorje in za kolesa. Pristopili pa so tudi k kompletaciji rezervnih delov za Škodo 1970 in za Wartburga. Prodajalna je založena s potrošnim in elektromaterialom za vse vrste vozil. Prav tako so v celotnem proizvodnem programu prevzeli podzastopstvo tovarne »Tigar« iz Pirota, ki proizvaja priznane avtomobilske gume.

Prodajalna »Volan«, ki bo odslej odprta neprekinjeno od pol osme ure zjutraj do 19. ure zvečer, je v Ptujju deseta Merkurjeva poslovna enota in kot smo slišali v torek, ne zadnja v razvojnem programu tega podjetja. Že v prihodnjem letu se bodo lotili gradnje prodajnoskladišnega prostora s pohištvo. Zgradba bo stala na Rogozniški cesti in bo obsegala 1400 kvadratnih metrov prodajnega in skladišnega prostora. Že v bližnji prihod-



Sodobna »MERKURJEVA« prodajalna »VOLAN« v Ptujju

lom Vobnerjem, sklicali v torek tiskovno konferenco. Novinarje in druge zainteresirane so seznanili s pomembnostjo nove prodajalne ter s konceptom svojega nadaljnega razvoja.

Specializirana prodajalna

nosti pa imajo v načrtu preureditev in adaptacije nekaterih že obstoječih prodajal. Direktor Karl Vobner nam je povedal, da si bomo lahko v prihodnjem mesecu spet ogledali Merkurjevo modno revijo, v prihodnjem letu pa

bo podjetje priredilo takim imenovani »MERKURJEV MESEČ«. Za potrošnike seveda ne bo zmanjkalo presečenj.

Slišali smo tudi, da podjetje vsaj za sedaj še ne razmišlja o kakršni koli integraciji, da pa sloni nadaljnji razvoj podjetja predvsem na

poglobljenem poslovnem tehničnem povezovanju z velikimi trgovskimi hišami.

V prenesenem pomenu besede je torej »Merkur« s svojo novo prodajalno »Volan« za volanom in upamo, da bodo tudi v bodoče uspešno kmarili med potrošniki.

J. Slodnjak

NA VRSTO JE PRIŠEL TUDI SLOVENSKI TRG

Komunalno podjetje Ptuj je začelo v zadnjih dneh prejšnjega tedna urejati Slovenski trg v Ptujju. Končno, so dejali nekateri Ptujčani, saj je bil Slovenski trg doslej prav zares ena sama tlakovana jama, ki je v pravem

kaj, kar bo polepšalo njegovo podobo in odpravilo negotovanje občanov. Ob minuli 1900-letnici mesta je bilo opravljenega za njegovo polepšanje veliko in pomembnih opravil. Seveda pa vse hkrati ne gre. Prav go-



Boldožer rije in pripravlja podlago za novo tlakovano cestišče

pomenu besede kazila podoba našega starega zgodovinskega mesta.

Na delovišču sem se pogovarjal z delovodjem Antonom Rojkom in z Ladislavom Šarcom, ki je z najrazličnejšimi tehničnimi pripomočki opravljal nekatera meritvena dela. Povedala sta mi, da je prišel za rekonstrukcijo Trstenjakove ulice končno na vrsto tudi Slovenski trg, ki bo letos v celoti obnovljen. Da bi se ohranil ambient starega mesta, bo cestišče tlakovano in ne asfaltirano. Če vreme ne bo povzročalo posebnih preglavic, bo končna obnova ob koncu oktobra. Sredstva za obnovo je prispevala občinska skupščina Ptuj.

Pogovarjal sem se tudi s komaj 17-letnim strojnikom Francem Greifom, ki je večiče upravljal s svojim železnim velikanom — buldožerjem. Zaposlen je pri Agrokombinatu KZ Lenart. Povedal mi je, da še ni povsem pečen strojnik, vendar že dobro ve, kako se tej zadevi streže. Dela tudi po 12 ur na dan, kar je najbrž nekoliko preveč. Čas jih pač preganja. Ptuj bo torej spet dobil ne-

tovo bo prišel prihodnje leto na vrsto tudi Trg svobode, katerega cestišče je prav tako v nemogočem stanju. Vse hkrati seveda ne gre. Treba je precej potrpljenja, predvsem pa v trenutnih razmerah zbrati sredstva, katerih pa, kot vsi vemo, ni nikoli dovolj. J. S.

VREME

do nedelje, 27. septembra 1970.

Napoved: zaradi močnega gibanja zraka proti severu je v zadnjih dneh bilo padavinsko območje poisljenjeno severno od Alp. Na naše kraje je vplivalo le z občasno oblačnostjo in rosenjem. Območje nizkega zračnega pritiska je ponovno zajelo zahodno Evropo. Zato se bo vreme v naslednjih dneh poslabšalo tudi pri nas. Do izdatnejših padavin bo prišlo okrog 23. septembra, ki bo v presledkih držalo do konca meseca. S padavinami se bo zrak ohladil na okrog 12 st. C.

Alojz Cestnik

Ob tednu požarne varnosti

od 20. do 27. sept. 1970

Občinska gasilska zveza Ptuj organizira tudi letos teden požarne varnosti, ki je posvečen požarni preventivi v gospodarskih organizacijah in kmetijskih gospodarskih objektih. Predvsem pa je požarnovarnostni teden namenjen občanom in njihovim skupnim prizadevanjem v preventivni dejavnosti.

Gasilska društva bodo v tem tednu poleg osnovnih nalog opravila požarnovarnostne preglede prostorov, v katerih so spravljene kmetijski stroji, avtomobili, škropliva in druge vnetljive tekočine.

SPORED VEČJIH PRIREDITEV OBČINSKE GASILSKE ZVEZE PTUJ, KI BODO V TEDNU POŽARNE VARNOSTI:

V nedeljo, 20. septembra 1970, bo ob 9. uri v Ptuj velika gasilska vaja s svečanim mimohodom. Sodelovalci bodo tudi gasilci iz Avstrije.

Istega dne bo ob 14.15 na

Desterniku otvoritev gasilskega doma, krst brigadne Rosenbauer in predaja novega gasilskega orodja.

V sredo, 23. septembra, bo ob 17. uri v Kidričevem velika gasilska vaja, v četrtek ob 19. uri bo gasilska vaja v Majšperku, v petek ob 19. uri v Murelincih in v soboto ob 19. uri gasilska vaja v Dornavi.

Te dni bodo v vseh omejenih krajih po gasilskih vajah predvajali filme s področja gasilstva. Vabijo gasilce in občane iz teh in sosednjih krajev.

Gasilska zveza SRS je razpisala za učence osnovnih šol ob tednu požarne varnosti posebne denarne nagrade za najboljše risbe in naloge na temo požarne varnosti. Štab občinske gasilske zveze Ptuj pa bo k republiškim nagradam prispeval tudi svoje nagrade. Nagrade so razpisane posebej za učence prvih in drugih razredov, tretjih in četrtih ter od petega do

osmega razreda. Prva nagrada za najboljši spis, ki ga bo napisal učenec-ka od petega do osmega razreda osnovne šole, znaša 45.000 starih dinarjev, ki jih prispeva republiška gasilska zveza, zraven pa še 12.000 starih dinarjev, ki jih prispeva občinska gasilska zveza Ptuj. Skupno je razpisanih devet republiških in 18 občinskih nagrad.

Spet smo torej priča pomembni gasilski manifestaciji. Ne prvi in prav gotovo tudi ne zadnji v letošnjem letu. Klic: V službi ljudstva na pomoč! torej ni več samo gola parola, temveč klic, ki izraža aktivnost, predvsem pa solidarno pomoč ob požarih in drugih elementarnih neizgodah.

Iz tedna v teden smo, priča različnim podeželskim gasilskim svečanostim, ki niso samo veselicega značaja, ampak so predvsem odraz aktivnosti in marljivosti mnogih gasilskih društev, ki nanzanajo otvoritev novih ali prenovljenih domov, nakup novih brigad in druge gasilcem prepotrebne opreme. Če je vse skupaj obogateno z domačimi vízami in splošnim ljudskim veseljem, je to spet finančni prispevek, ki obogati večkrat prazno kot polno društveno blagajno.

J. S.

V Ormožu 20 ton hmelja

Te dni so tudi v Ormožu končali z obiranjem hmelja. Slabo vreme in pomanjkanje obiralcev je vplivalo, da se je delo tako dolgo zavleklo.

Letošnji pridelek na moških hmeljiščih je izredno dober in kvaliteten. Hmeljišče pri Veliki Nedelji (ha) je že staro in izrabljeno zato ga nameravajo opusti



Na ormoškem hmeljišču se je zbralo do 150 obiralcev. V činoma iz Hrvaške.

TV SPORED

NEDELJA, 20. septembra

9.25 Poročila 9.30 Ansambel Slavka Avenika 10.00 Kmetijska oddaja 10.45 Mozaik 10.50 Otroška matineja 11.40 TV kašipot 13.30 Skrivnosti! morja 13.55 Propagandna medigra 14.00 Državno prvenstvo v tenisu 15.00 Svetovno nadaljevanje renosa državnega prvenstva v tenisu 17.10 Druga stran medalje 19.45 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Ljubzen po kmečko 21.20 Godala v ritmu 21.40 portni pregled 22.10 TV dnevnik 22.30 Šahovski komentar 22.45 Plavalni turnir splitskega Jadrana 24.00 Napoved sporeda.

PONEDELJEK, 21. septembra

9.35 TV v šoli 10.30 Nemščina 10.45 Angleščina 15.40 Nemščina 15.55 Angleščina 16.10 Francoščina 17.15 Madžarski TV pregled 17.50 Kako bo piše postal petelin 18.15 Obzornik 18.30 Od zore do mraka 19.00 Mozaik 19.05 Zabavno glasbena oddaja 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Pisarna 21.50 Človek okvir človeka 22.25 Poročila.

TOREK, 22. septembra

9.35 TV v šoli 10.30 Ruščina 11.00 Osnove splošne izobrazbe 14.45 TV v šoli 15.35 Ruščina 15.55 TV vrtec 16.10 Angleščina 17.45 Medved godrnjavček 18.00 Risanka 18.15 Obzornik 18.30 Melodije iz Brašova 19.00 O našem govorenju 19.30 Poljudnoznanstvena oddaja 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Človek in zastavljalnica 22.15 Veliki orkestri 22.55 Poročila.

SREDA, 23. septembra

9.35 TV v šoli 11.00 Osnove splošne izobrazbe 17.15 Madžarski TV pregled 17.50 Zaklad kapetana Parangala 18.30 Obzornik 18.35 Na sedmi stezi 19.00 Mozaik 19.05 Narodna in zabavna glasba 19.20 Obrežje 19.45 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Sovražnik ljudstva 22.50 Mednarodni jazz festival v Ljubljani 23.10 Poročila.

ČETRTEK, 24. septembra

9.35 TV v šoli 10.30 Nemščina 10.45 Angleščina 11.00 Francoščina 13.00 Mednarodno prvenstvo v tenisu 15.55 TV v šoli 16.50 Nemščina 17.15 Madžarski TV pregled 17.45 Potujemo v naš svet 18.15 Obzornik 18.30 Izbrali smo v Kranju 19.00 Mozaik 19.05 Epkrat v tednu 19.20 Doktor v hiši 19.50 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Primeri dr. Finlaya 21.25 Kulturne diagonale 22.00 Koncert ob 90-letnici Roberta Stolza 22.50 Poročila.

PETEK, 25. septembra

9.35 TV v šoli 11.00 Angleščina 14.45 TV v šoli 16.10 Osnove splošne izobrazbe 16.55 McPheetersovo potovanje 17.45 Obzornik 18.00 Balkansko košarkarsko prvenstvo 18.35 Mladinski klub 19.00 Mozaik 19.05 Svet na zaslonu 19.45 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1, 20.35 Slika Doriana Graya, 22.25 Koncert ob 90-letnici Roberta Stolza 23.10 Poročila.

SOBOTA, 26. septembra

9.35 TV v šoli 11.00 Osnove splošne izobrazbe 11.30 Oddaja za prosvetne delavce 15.00 Mednarodni atletski miting 17.40 Obzornik 17.45 Po domače 18.15 Mozaik 18.20 Čipek in Capek 19.20 S kamero po svetu 19.45 Cikcak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Ob koncu poletja 21.35 3-2-1 21.40 Skrivnosti morja 22.05 Nepremagljivi 22.55 TV kašipot 23.15 Poročila.

Prodajalec stranki: »Ne, gospa, že dolgo ga ni.«

Lastnik trgovine se jezno vmeša: »Kako da ne. Polno jih imamo doli v skladišču, polno!«

Nakupovalka pa je bruhnila v smeh in zapustila trgovino.

Lastnik: »Kaj pa je hotela?«

Prodajalec: »Da, že dolgo ni bilo dežja, sem rekel.«

Bistrica-Radenci 48:57 (25:33)

V Slovenski Bistrici sta se v okviru II. republiške košarkarske lige pomerili domači Partizan in Radenci, ki so si že priborili naslov prvaka. Tako je bila tudi ta tekma le boj za prestiž, pa še ta domačinom ni uspel. Gostje so opravičili svoje mesto na lestvici in zaslužno zmagali. Prve minute so pripadle Bistričanom, ki so povedli kar s 16:6. Deset košev pa je bila premala razlika, gostje so jo celo z lahkoto izenačili. Morda bi se vse skupaj zasukalo le malce bolj v prid Bistričanov, če ne bi »odpovedal« najboljši igralec moštva Ivetič, ki je na minulih srečanjih vedno dosegel več kot trideset košev, to pot pa le deset. Pri domačih lahko pohvalimo visokega Brumeca, ki je dosegel tudi 13 košev, pri gostih pa so vsi zaigrali zelo dobro, največ košev pa sta dosegla Kovač in Hakl 12. Sodil je dobro Zule iz Slovenskih Konjic. -d

»Se gostije se človek naveliča,« je dejal eden izmed obiralcev, ker je že tretji teden bil v hmelju od jutra do večera. Prejšnja leta je kapaciteta sušilnice diktirala hitrost obiranja, letos so sušilnico dodelali tako, da bi zmogla tudi največji »pritisli«, pa ga ni bilo. Tudi učenci osnovnih šol so pomagali. Tako je šola Tomaž bila na hmeljišču dva dni v kompletni sestavi. Dva dni je obirala hmelj tudi uprava

V Ormožu je novi nasad hmelja je prvič polno rodil. Skupno nabrali 20 ton hmelja, so ga posušili v svoji sušilnici in ga prodali prek komisijske prodaje Hmezač KK Zalec. Medtem ko iz Savinjske doline prihajajo glasovi, da hmelj spričo sedanjih cen več donosen in razmišljajo opustitvi hmeljišč in usmeritvi na drugo donosnejšo proizvodnjo, so v Ormožu že gotovili, da je hmelj najbo



Posamezniki so nabrali tudi 20 meric na dan.

obrata »Jeruzalem«. Sila kolar la lomi, pravijo. Hmelj je bilo treba pobrati in poiskali so vse možnosti, da so to tudi storili. Naj omenim še dva rekorda. Posameznik so nabrali največ 20 meric na dan, kar je res dosti. Našla pa se je tudi ženska, ki je ves dan nabrala samo 2. Merica je veljala 2,40 dinarja. rentabilna kultura. Inštitut Zalec je delal raziskave in ugotovil, da na ormoških poljih raste zelo kvaliteten hmelj, saj vsebuje 8,8 odstotka hmeljeve smole. Zato so se v Ormožu odločili zasadi še 8 ha površin s hmeljem. Novi nasad bo v Loro peršicah. jr

Tednik, vaš list

Umrl je Rudi Ilec

Med mejnikoma njegove usode, med rojstvom v slikoviti dolini Grajene pred 57 leti, in smrtjo 14. septembra 1970 v svoji ljubki, s trdom zgrajeni hiši v Mariboru, je teklo njegovo življenje od bednih otroških let skozi spoznanja življenja, do velikega prepričanja, da je človekova dolžnost, prispevati čim večji delež za koristi velike skupnosti človeške družbe.

Na ptujski gimnaziji ga je leta 1933 seznanil sošolec Ivan Potrč s tajnim komunističnim gibanjem za novi socialistični družbeni red. Spričo negativnih pojavov v svetovnem vrtincu imperalizma med obema vojnama in spričo lastne revščine, se je krepil v njem uporniški plamen. Gospodarska kriza z brezposelnostjo, s političnim nasiljem raznih oblik, z delavskimi stavkami in demonstracijami, pojav fašizma v Italiji, obubožanost kmečkih in delavskih množic, delavske stavke in manifestacije, šestjanuarska diktatura v Jugoslaviji, boj španskih demokratičnih sil proti fašizmu generala Franca, pohod nemškega hitlerizma — vsi ti dogodki so v mladih revolucionarjih, ki so stopili leta 1933 na ptujski gimnaziji v komunistično stranko — zažrtali njihovo pot k osvoboditvi človeka skozi ogenj revolucije.

Rudija so izključili leta 1934 skupaj s Centrihom, Potrčem, Znidaričem, Kogejem in Kuharjem zaradi revolucionarnega delovanja iz ptujske gimnazije. Na sodnem procesu proti mladim komunistom v Ljubljani so ga junija 1934 obsodili na pet mesecev zapora. Izključenim so prepovedali šolanje na vseh srednjih šolah v Jugoslaviji in jim tako zaprli vrata univerze.

Pred Rudijem je prežala beda in negotovost. Vendar svoje revolucionarne poti ni zapustil. V domačem kraju je politično vzgajal svoje prijatelje, revne kočarje in delavce. Pokazal jim je pot v socializem. Ustanovil je celice KP. Preživljal pa se je s priložnostnim kmečkim delom. Pičel je bil še zaslužek od dopisov v list Večernik.

Leta 1936 se je poročil in naselil v Ptuju. V njegovem domu se je zbirala napredna gimnazijska in vajenska mladina. Komunistična partija mu je zaupala vodstvo mestnega komiteja. Revolucionarno je deloval tudi v zvezi kmečkih fantov in deklet. Pri svojem delu z vajensko mladino je žel obilno žetev. Mnogi skojevci iz njegovega vplivnega kroga so se odlikovali v delavskem gibanju in nato v narodno-osvobodilnem boju.

Ko so septembra 1940 ustanovili okrožni komite

KPS za ptujsko območje, so Ilea imenovali za njegovega člana. Tedaj se je še tesneje povezal s herojem Lacom in prekaljenim revolucionarnim zdravnikom dr. Jožetom Potrčem in črpal iz njegove velike zakladnice revolucionarnega znanja in poguma. Januarja 1941 so ga tedanji oblastniki skupaj z dr. Jožetom Potrčem in Lacom ter drugimi ptujskimi revolucionarji poslali v koncentracijsko taborišče v Medjуреčje v Srbijo, odkoder so se vrnili nekaj dni pred nacističnim napadom na Jugoslavijo.

Ker mu je v Ptuju grozila aretacija, se je z ženo umaknil v Grajeno. Njegove priprave za upor proti okupatorju v domači okolici je okupator prekinil že julija



Rudi Ilec

1941, ko ga je z ženo prijel. V rokah gestapa sta pretrpela strašne muke. Žena je čez nekaj mesecev umrla, on pa je prehodil jetniško pot iz ptujskih zaporov na Borl, nato pa v izgnanstvo v Nemčijo, kjer se je povezal z upornimi Jugoslovani.

Po vojni se je naselil v

Mariboru in ustvaril nov dom, novo družino. Zapošlil se je na srednji kmetijski šoli in do leta 1961 upravljaval šolski internat ter pomagal pri političnih akcijah na mariborskem območju. Od septembra 1961 je delal v gradbenem šolskem centru. Bil je predavatelj in pomočnik ravnatelja. Toda bolezen ga je vedno bolj ovirala pri delu. Maja 1965 je moral zapustiti delo z mladino, ki jo je ljubil in ji kazal moralne vrednote življenja, za katerimi naj stremi rod, ki bo dalje gradil, kar je začela generacija pred njo, ko je polagala temelje nove družbe.

Rudi se je umaknil v invalidsko penzijo. Bolezen je premagoval vdano in kolikor mu je dopuščalo zdravje, je zasledoval v tisku naš razvoj. Večkrat se je tudi oglašil s tiskano besedo v Tedniku in Večeru, besedo, posvečeno zgodovini naše revolucije, ali pa njenim stranpotem. Še leta 1968 je napisal reportažo o Halozah. Rad je priskočil na pomoč ptujskemu muzeju pri zbiranju zgodovinskega gradiva iz revolucionarne preteklosti. Tako je pomagal iskati pomembne podatke o padlih gimnazijcih, o naprednem gibanju na ptujski gimnaziji med obema vojnama, o naprednem delovanju predvojne zveze kmečkih fantov in deklet na ptujskem območju in druge. Napisal je tudi članek o ptujskem revolucionarnem tisku za ptujski zbornik II.

Njegova srčna dobrota je prevzela vsakogar, ki ga je spoznal. Njegova vera v zmago naprednih humanističnih in demokratičnih sil in njegova pomoč v boju za zmago velikih idej — sta poglobljali revolucionarno zavest njegovih učencev, da so ostali zvesti socialistični revolucionarni etiki. Nekateri so končali v spopadu z okupatorjem, vsi pa, ki so vojno preživeli in vsi, ki smo Rudija poznali, moramo potrditi, kako je s svojim plemenitim značajem obogatil ure, ki smo jih preživeli v njegovi družbi.

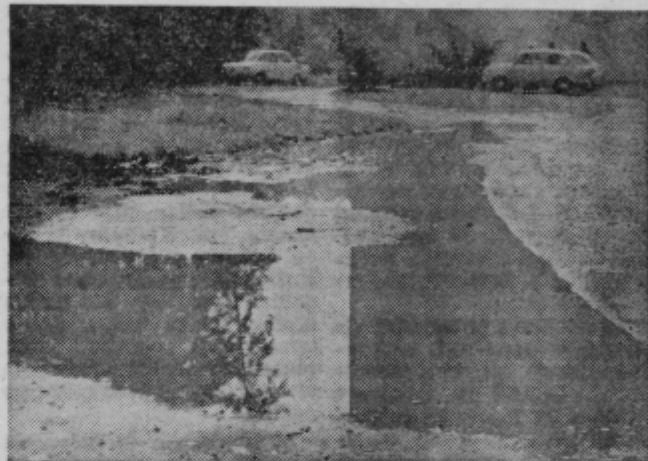
V. R.

Dlake v jajcu

Preveliko natančnost ali spotikanje ob nepomembne stvari navadno imenujemo iskanje dlake v jajcu. Če je to, kar bo sledilo, pomembno ali nepomembno, presodite sami, prepričan pa sem, da

raj največ gostov in kaj bo, če nas najde takšne!

Pred občino (grad) si žabe s pomočjo Ogradovih tovarnjakov gradijo novo pribežališče. Videti je, da se Ormožani ne moremo ločiti od



Mlaka pred občino

bo večina na »moji strani«.

Ormož se lepo razvija. Tako in toliko se še ni delalo in gradilo v tem mestu. Na katerokoli stran se obrneš, vedno je kje kaj novega, spremenjenega ali pa se ravno dela. O teh uspehih Ormožanov sem že večkrat pisal in še bom, danes bi se rad dotaknil nečesa drugega, na kar tudi ne bi smeli pozabiti.

Proti večeru sem hodil po mestu. Počasi so temna krila noči zajela ulice in trg. Ljudje so odšli in tudi zadnji avtomobilski žarometi so izginili za sivimi hišnimi vogali. Občutek bi bil kar prijeten, če ne bi ta trenutek zapihljal veter, ki je dvignil in kotatil po mestnem tlaku številne papirčke in druge smeti, ki jih je, kdo ve kateri, delovni dan odvrgel. Res je, da v Ormožu pometajo ulice, ni pa res, da jih tudi pometejo. Lovni turizem pripelje v Ormož sko-

svojih mlak in skrbi za žabe. Z dograditvijo kopališča so jih izgnali iz prejšnje »hiše« in uboge žabice nekje vendar morajo živeti, si verjetno mislijo tisti, ki vsak dan gredo mimo in to gledajo. Žab v tej mlaki še ni, ker Ogradovi tovarnjaki še niso »dogradili objekta«, kljub temu, da se vsak dan obračajo po njem in umažejo z blatom še asfaltirani del cestišča, ki pelje mimo.

Pot me je vodila tudi po hribu navzdol in na železniški postaji sem ugotavljal, zakaj ljudje kljub ne preveč lepemu vremenu ne čakajo na vlak v čakalnici, ampak posedajo zunaj ali pa gredo v gostilno. Pokukal sem v čakalnico in hitro zopet zaprl vrata, zakaj vonj (smrad) mi je zaprl sapo.

Naj bodo te tri »dlake v jajcu« dovolj. Vem, ljudje bodo rekli, ni imel o čem pisati, pa nas »obira«. Odkrito povem, da gre za večje stvari. Gre za ljudi, ki živijo v neki kulturni sredini, v neki urejenosti, ki ji tudi sam pripadam in mi zaradi tega preprosto ne more biti vseeno, kakšna ta sredina je. Ne nazadnje gre za človeško srečo. Vse, kar sem tukaj »kritiziral« so malenkosti in ali ni človeška sreča zbir majhnih, drobnih stvari in trenutkov?

Če bomo te stvari okarakterizirali z malenkostmi, ki niso omembe vredne, potem bi jih tudi odstranili z malenkostnim trudom, ki ni vreden omembe. jr

Uspeh desterniških gasilcev

V nedeljo, t. j. v začetku požarnovarnostnega tedna, bo na Desterniku veliko gasilsko slavlje. Prizadevni gasilci iz tega kraja bodo ob 14.15 popoldne predali namenu nov gasilski dom, brizgalno Rosenbauer ter drugo gasilsko opremo.

Poleg najetega posojila so priskočili na pomoč v tej akciji vsi občani iz tega območja, ki so darovali prostovoljne prispevke. Največ pa so s svojim entuziazmom in prostovoljnim delom prispevali k tej delovni zmagi naslednji člani upravnega odbora: Anton Zelenik, pred-

sednik društva, ter njegovi sodelavci Viktor Muršec, Ferdinand Benko, Janko Arnuš in drugi.

Po svečanosti bo gasilska veselica z domačimi vižami, z dobrim prigrizkom in domačo kapljico.

*
Milijonar, ki je preizkušal svojega bodočega zeta, je vprašal:
»In bi ljubil mojo Krimhildo tudi, če bi bila revna.«
»Da. Seveda, gospod.«
»No, sedaj pa ste zadosti povedali! Nočemo nobenih tepcev v družino.«

Celotna prireditev je pod pokroviteljstvom Franja Rebernaka, predsednika občinske skupščine Ptuj.

K tej delovni zmagi desterniških gasilcev iskreno čestitamo!
J. S.

*
»Nikoli več! Dokler bom živ, ne bom več prosil ene ženske, naj se poroči z menoj!«
»Kaj pa je bilo? Je rekla, ne?«
»Ne. Rekla je, da!«

Lovci za okroglo mizo

V soboto, 12. t. m., je bila v prostorih gostišča Milana Griveca v Ormožu redna letna konferenca Zveze lovskih družin Ptuj, ki jo sestavlja vse lovske družine s področja občine Ptuj in Ormož. Prišli so zastopniki 23 družin. Konference se je udeležil tudi Rado Pehaček, predsednik Lovske zveze Slovenije. Povabili so tudi nekaj funkcionarjev družbenega in političnega življenja obeh občin, pa se ni udeležil nobeden tega zanimivega »obračuna«. Med desetimi točkami dnevnega reda je bilo najbolj zanimivo poročilo predsednika LZ Ptuj Draga Klobučarja.

Ze uvodoma je navedel, da »bomo v današnjih razpravah morali biti bolj kritični«. Analiziral je izvajanje sklepov zadnje konference in ugotovil, da so nekatere družine držale sprejetih napolni in zabeležile lepe uspehe, druge pa so šle naprej po starih poteh ali pa celo nazadovale in so morali zoper družino in posameznike uvesti kazenski postopek. »Eden takšen mračen primer prekrije mnogo več vzornega dela, javnosti pa potem gleda skozi tako prizmo na vse lovstvo,« je poudaril tov. Klobučar. Dalje se je zavzemal za doslednost v društvih, spoštovanje

predpisov, ki zadevajo lov ipd. »Največ nepravilnosti se dogaja pri izvajanju lova, ker pozabljamo na lovsko pravičnost in etiko. Izvajanje teh nalog je zašlo predaled v komercialno plat in se marsikateri lovec, in če ne bo preveč, tudi nekatere družine spozabljajo nad pravičnim izvajanjem lova, posebno še pri parkljasti divjadi. Lovišče ne sme biti klavnica, da bi se pobijalo vse, ne glede na način in kvaliteto. To velja tako za domače, kakor tudi za tuje lovce.« Tov. Klobučar je govoril dalje o lovočuvajniški službi in krivolovstvu: »Ugotavljamo, da je večina orožja in municije, ki jo uporabljajo »divji« lovci, pripeljana iz inozemstva in to pretežno malokalibrske puške.«

Iz škode, ki jo povzroča divjad, je tov. Klobučar izvajal zanimivo dilemo. Gospodarstvo najprej zahteva čim več divjadi, da bo več deviz, ko pa divjad napravi škodo, pa ugotavljajo, da je stalež divjadi previsok in predlagajo zmanjšanje. Stalež divjadi pa v bistvu ni narasel, ker povečan odstrel je na račun komercialnega fazana, ki je v lovišču le tri mesece. Iz tega lovci upravičeno zaključujejo, da so na nasprotujočih si poteh, to je

čim večje zvišanje divjadi in s tem povečan devizni priliv, na drugi strani pa tendenca po znižanju števila divjadi. Vzdrževanje lovišče pa ostane odprto vprašanje.

Na področju LZ Ptuj je v pretekli sezoni bilo 379 inozemskih lovcov, od tega 366 Italijanov. Vsak je v poprečju ustrelil 117 komadov. S tem odstrelom so LD ustvarila 24.566,50 US dolarjev deviznih sredstev.

Po razpravi o poročilih in potrditvi zaključnega računa, finančnega načrta ter poročilu nadzornega odbora so podelili 29 priznanj za zasluge v lovstvu. Odlikovanja II. stopnje pa so dobili: Zvonko Predan st., član LD Majšperk; Konrad Vela, LD Desternik; Alojz Hlupič, LD Ptuj, in Drago Klobučar, član LD Središče ob Dravi. 36 mladim lovcem so podelili še spričevala za uspešno opravljeni lovski izpiti.

Med pomembnejšimi sklepi konference gre omeniti enako vodenje lovnega turizma za celotno področje LZ Ptuj. Do sedaj so roco streljali od 1. avgusta, sedaj pa so sprejeli sklep, da se dovoljenje pomakne naprej na 1. september. Tudi čas za odstrel fazana so premaknili od 1. septembra na 1. oktober.

Uradnemu delu konference je seveda sledil neuradni, veseli del, ki je gotovo prinesel na dan kakšno »lovsko«, saj v lovski družbi slišiš same lovske, ki pa so seveda skrajno »resnične«.

jr

bili tudi že prve dokaze.

Kje so ostali vsi ostali družbeni dejavniki Slovenske Bistrice? Sportniki bi morali zahtevati resen pomenek s predstavniki krajevne organizacije SZDL, krajevne skupnosti ter morda še s kom.

Nam vsem ne sme biti vseeno, v kakšnih pogojih delajo tisti, ki teden za tednom nosijo ime našega mesta širom Slovenije. Morda je to tudi pravi trenutek za misel, da bi se morali vsi bistriški sportniki sestati in temeljito

preudariti zamisel o enotnem športnem društvu.

Okoli 200 mladih je vključenih v najrazličnejše športne dejavnosti v Slovenski Bistrici. 200 mladih pa bi lahko tvorilo športni kolektiv, ki bi z vso pravico nastopal pred javnostjo in uveljavljal pravice in ne nazadnje tudi potkal na vest svojih staršev, ki vse prepogost spozabljajo, da so mladi v športnih organizacijah tista sila, ki hoče z uspehi proslaviti ime svojega mesta.

D. Utenkar

KLUB MLADIH V PTUJU SPET ODPRT

Prejšnji četrtek so člani občinske konference ZMS Ptuj v narodnem domu v Ptuj spet odprli mladinski klub. Kot smo o tem poročali, so ga morali lani zaradi nekaterih neredov zapreti. Toda mladi pri svojih prizadevanjih niso odnehali. Želijo opravičiti zaupanje družbe, ki jim je priskrbela in opremila izredno lep prostor, ki so ga v četrtek po dolgih »počitnicah« spet odprli.

Na otvoritvi smo se pogovarjali z Zvonkom Mastenom, sekretarjem občinske konference ZMS Ptuj ter z vodjem kluba, mladim poročnikom Milutinom Jankovičem. S precejšnjo mero upravičenega optimizma sta nam povedala, da se lanskoletni dogodek nikakor ne sme ponoviti. Klub bo odprt vsak dan od 17. do 21. ure zvečer, ko bo na programu delo raznih sekcij. Gramofon, televizor in magnetofon pa bodo poskrbeli za prijetnejše počutje

mladih v njihovem prostoru. V klubu je tudi bife, kjer bodo točili izključno brezalkoholne pijače. Bife je prevzela v upravljanje ptujska »Panonija«.

Klub je torej spet rehabilitiran. Upamo, da ga bodo znali njegovi obiskovalci ceniti ter ohraniti takega kot je, lepega in domačega.

Kot smo omenili že v začetku, so mladi izvolili za vodjo kluba mladega podporočnika Milutina Jankoviča. Ta izvolitev mladega oficirja ptujske garnizije je predvsem odraz tesnega sodelovanja mladine z JLA. To sodelovanje je bilo že doslej zelo tesno, prav gotovo pa bo v bodoče še tesnejše.

Mladi so spet pod svoje streho. Kako se zabavajo in skrbijo za svoj klub, bomo poročali v eni izmed naših naslednjih števil, ko vam bomo pripravili nekoliko daljšo reportažo.

J. S.

Čemu porazi?

Vsaka jesen prinaša kopico dobrot, nemalokrat pa tudi težav. To pot nas je zanimalo, kaj nam prinaša športna jesen v Slovenski Bistrici. Kar v začetku naj povemo, da so s tekmovanji že pričeli nogometaši Osankarice, odbojkarji Impola in košarkarji Partizana, kmalu pa se jim bodo pridružili še judofisti Impola, nekaj pozneje pa še šahisti. Mimogrede moramo še omeniti, da vsi omenjeni klubi nastopajo v republiških ligah in nam torej ne more in ne sme biti vseeno, kakšne rezultate dosegajo športniki mesta. Eigar ime ponesejo širom Slovenije.

Prvi so s tekmovanji pričeli košarkarji Partizana. Po dveh uvodnih zmagah, so mladi »partizanovci« kar trikrat izgubili, od tega dva krat na domačem igrišču. Po porazih so jim enaki nogometaši Osankarice, ki so doslej izgubili vsa tri srečanja, nič bolje pa se ne godi odbojkarjem Impola, ki so doslej zabeležili dva poraza.

Omenjeni porazi so dovolj velik vzrok, da se povprašamo, čemu porazi? Seveda ne

smemo mimo dejstva, da je pri športu velikokrat potrebna sreča, kajti žoga je še vedno okrogla, pa tudi nasprotniki želijo zmagati. Toda pustimo ta dva momenta in se približajmo problemu.

Košarkarji Partizana so že vse leto brez trenerja, pa tudi brez vsakršnih funkcionarjev, ki bi mladim znali pomagati v najtežjih trenutkih. Skratka, ugotavljamo lahko, da se za košarko zanima le še tistih petnajst mladeničev, ki teden za tednom tekajo od koša do koša in se veselijo zmag, pa tudi žalostijo porazov, predvsem porazov, ki niso odraz nekvolitete, temveč neorganiziranosti. Pa so imeli še lansko leto trenerja, ki je nekajkrat tedensko prihajal iz Maribora. Skromna sredstva je bilo potrebno odšteti, pa še teh mu niso mogli, tako da še sedaj dolgujejo okoli petdeset starih tisočakov. Potem naj še omenimo, da nastopajo Bistričani v dresih, ki so jih kupili ob samem začetku košarke v Slovenski Bistrici. Razen volje mladeničev, veliko drugega ni nikjer.

Morda ne smemo reči, da je položaj Osankarice, ki je po treh kolih na zadnjem mestu, kritičen. Dva poraza so doživeli na tujem igrišču, poraza, ki sta bila skoraj »planirana«. Ne gre samo za poraze. Mnogo bolj bistveno je to, da zaradi pomanjkanja denarja pri Osankarici ne morejo imeti mladinske vrste, ki naj bi bila izvor moči za prvo ekipo.

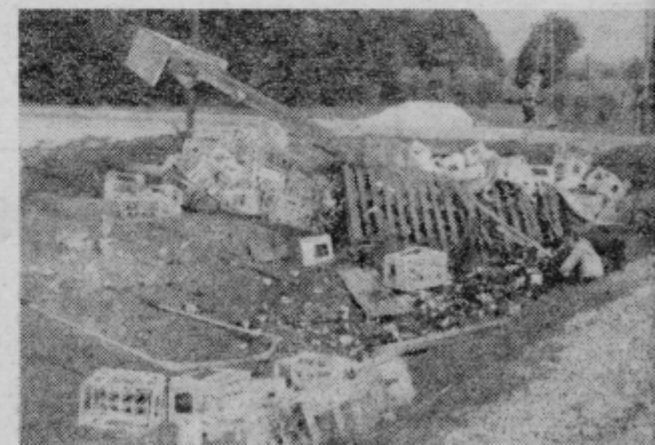
Tudi odbojkarji Impola so pričeli s porazi, ki jim zagotovo botrujejo pomanjkljivi treningi in dejstvo, da tudi oni nimajo trenerja.

Ne bi radi prehitro prinašali odločitev. Tekmovalne sezone so se komajda pričele, do zime pa se lahko veliko spremeni.

Ugotovili bi radi le nekaj dejstev. Bistriški problem številka ena so zagotovo trenerski kadri, kaj kmalu pa jim sledi neorganiziranost, ki je posledica tega, da je v vodstvih klubov in društev vse premalo aktivnih športnih delavcev. Zakaj torej tak odklonilen odnos občanov Slovenske Bistrice do delovanja v športnih organizacijah? Mirno lahko porečemo, da je to odklon od mladih, ki tvorijo jedro vsega bistriškega športa. Jasno nam mora biti, da mladi ne zmorejo vseh organizacijskih težav, zato pa smo do-

Prehitra voznja na ovinku

Na železniškem prelazu v Pavlovcih se je pripetila prometna nesreča, pri kateri je voznik tovornjaka dobil telesne poškodbe, na vozilu, tovoru in železniški signalizaciji pa je nastalo za 24.035 din materialne škode.



Razdejanje po nesreči

Voznik Dražen Dizdar, doma iz Zagreba, je vozil tovorni avto znamke FAP s prikolico, last zagrebške »Prehrane«. Natovorjen je bil s steklenicami radenske slatine. Ko je na cesti Ljutomer—Ormož pripeljal v vas Pavlovci, je zaradi ne-

primerne hitrosti na ovinku zapeljal naravnost po progi, kjer se je vozilo ustavilo. Potem se je tovornjak prevrnil na desni bok, prikolica pa je ostala neprevrnjena na progi. Zaradi tega je bil zaprt železniški promet na progi Ljutomer—Ormož, dokler niso proge očistili in popravili.

jr

Tednik, vaš list

Huda družinska tragedija v Spodnjem Velovlaku pri Ptuj

S sekiro ubila svojega moža

Prejšnji torek, okrog 18. ure zvečer se je odigrala pri Matjašičevih v Spodnjem Velovlaku huda družinska tragedija. 39-letna Ivana Matjašič je v silobranu ubila s sekiro svojega moža 40-letnega posestnika Janeza Matjašiča, ki je bil kroničen alkoholik in že večkrat povzročitelj družinskih preprirov in pretepev.

Usodnega večera se je Janez Matjašič mudil pri sosedu, kjer so pomagali stiskati jabolka. Okrog 18.30 ure se je vrnil z najstarejšim sinom Mirkom domov, odkoder se je nameraval odpraviti na svoje posestvo v Hlapince. Bil je močno vinjen. Ko je stopil v hišo je zakričal ženi: »Daj mi dva jurja!« »Kje naj vzamem denar?« je odgovorila žena. Zakonca sta se sporekla. Mož je med preprirom skočil pokonci, pograbil kuhinjski nož in planil nad ženo. Uspelo ji je pobegniti na dvorišče, otroci pa so zbežali v bližnji sadovnjak in s strahom opazovali, kaj se bo zgodilo.

Prestrašena Ivana je v bližini listnjaka pograbila se-

kiro in kot sama trdi, v silobranu nekajkrat udarila moža po glavi.

V sredo, okrog 6. ure zjutraj se je odpravil na postaja-



Ivanka Matjašič

jo milice najstarejši sin in dejal: »Mati je ubila očeta.« Sprva tudi miličniki niso mogli verjeti, da je fantova iz-

poved resnična, žal so se kratak čas za tem na mestu dogodka prepričali, da se je zgodilo najhujše.

Po izpovedi Ivanke in bližnjih sosedov je bila družinska tragedija že nekaj časa na pragu njihove domačije. Mož je bil kroničen pijanec. Večkrat je pretepal ženo in otroke, ki so morali skupaj z materjo večkrat spat zunanaj hiše. Med sosedi ni imel prijateljev, vsi družinski prihranki so sproti stekli v njegovo grlo. Bil je star znanec čuvarjev javnega reda in miru in sodnika za prekrške, vendar se ni spametoval.

Zoper Ivanko Matjašič preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Mariboru ni odredil pripora, saj so ugotovili, da ni nevarna za okolje. Povrh vsega pa mora skrbeti sama za štiri nedorasle otroke in za okrog 10 hektarov veliko posestvo. Dejanje je priznala in ga podkrepila z izpovedjo, da je storila umor v silobranu. Sodnomedicinska komisija je pri pregledu ugotovila, da je imela Ivana na svojem telesu brazgotine, ki so posledica poprejšnjih preprirov in udarcev.

Kot že večkrat prej, smo tudi pri tej tragediji pričeli smrti, ki jo je povzročil alkohol, ki kljub precejšnjemu upadanju še vedno kraljuje v mnogih družinah, predvsem v pasivnih območjih naše in sosednjih občin. Njegove korenine so globoke, posledice pa v večini primerov tragične. V mnogih primerih je vzrok za pijančevanje težko socialno stanje, ponekod pa tudi druge neurejene življenjske razmere, v katerih alkohol prej ali slej pobere svoj krvni davek: v prometni nesreči na cesti, v storjenem samomoru, mnogokrat pa tudi v družinski dram, ki smo ji bili pričje tudi v opisanem primeru.

J. S.

Košarka

DRAVA — PARTIZAN Slovenska Bistrica 62:47 (36:20)
Drava nadaljuje s serijo dobrih iger. Tokrat je premagala renomirane goste iz Slovenske Bistrice.

Že v začetku tekme so si domačini zagotovili prednost, ki je nato vso tekmo niso izpustili iz rok. Gostje tokrat niso mogli zadrževati razigranih domačinov, kar je zasluga celotnega moštva, ki je zaigralo požrtvovalno in homogeno.

Pred 100 gledalci sta tekmo dobro vodila Cirer iz Maribora in Šeruga iz Murske Sobotne.

Ekipi sta nastopili v naslednjih postavah: Čurin 2, Hlupič, Peček, Urbančič 12, Centrih 7, Petrovič 19, Kovčič 2, Bedrač 15, Koter 4, Srečkovič 1 — trener Koltak. Partizan: Ivetič 12, Bradan P. 18, Kodrič 9, Kregar 4, Galun, Homar, Zuraj, Grum, Lešnik 4, Bradan F. — trener Ivetič.

V soboto gostujejo igralci Drave v Murski Soboti.

Ob vsakem letnem času limone

Ali ste že kdaj pomeli med prsti list limoninega drevesa. Ko ste ga poduhali, ste zaprli oči in uživali njegovi čudoviti vonj...

No, pa to je bil samo droben list! Zelenkasto rumen sadež pa nam nudi veliko več in ima nekatere lastnosti, ki ga odlikujejo pred vsem drugim domičim in južnim sadjem.

Limona vsebuje največ C vitamina.

Limona gasi žejo.

Limona kisa juhe, solate in marinade.

Limona odišavi mesne in močnate jedi.

Limona očisti umazane roke.

Limona odpravlja rjo s perila.

Limona je sadje za dojenčke in odrasle, za bolne in zdrave.

Limona je kratko malo nepogrešljiva.

Limone so doma v Italiji, Španiji, Grčiji, Turčiji, na

Cipru, prihajajo pa tudi iz oddaljenih dežel. Te morajo biti posebno skrbno spravljene, ker se zelo hitro skvarijo. Njihova življenjska doba je ob skrbni negi nekako 2 meseca, najbolje pa se držijo pri dveh do štirih stopinjah toplote.

Ker so limone »poosebljen« C vitamin, jih ne kupujemo samo, kadar smo prehlajeni, ampak jih imejmo stalno v zalogi. Ne stiskajmo jih samo v čaj, ampak z njimi nadedomestimo kis na raznih solatah, dodajmo nekaj kapljic soka že gotovim kuhanim omakam, ne pozabimo ožeti limone v kompote, ponudimo jo k ocvrtemu mesu in vsakovrstnim ribam, zamešajmo sok pol limone in nekaj ostružkov lupine v kozareček jogurta s sladkorjem, spomnimo se je, kadar vlagamo kompote ali kuhano sladko in za poživila jo ponudimo v hribih po naporni hoji skupaj s pravo kavo.

Rokomet

DRAVA — BRANIK (mladinci) 6:10 (1:6)

Domači mladinci so v večrajših tekmah močno razočarali, saj so zaigrali brez volje v prvem delu, v nadaljevanju so vsaj delno popravili vtis in bili nasprotniku enakovredni.

Gole so dosegli za Dravo Skok in Vrabi po 3, za Branik pa Dobršek 7, Jamrovič 2 in Kotar 1.

DRAVA — BRANIK »B« (članice) 13:4 (4:1)

Domačinke so premagale dokaj poprečno ekipo rezervnih igralok Branika. Kljub visoko izraženi zmagi pa so domačinke dokaj negotove in pasivne v obrambi, kjer bo morala cona biti mnogo bolj elastična in ostra, saj se bo v naslednjih tekmah našel nasprotnik, ki bo imel agresivnejše napadalke. Za Dravo so bile uspešne Skok 5, Zorko 3, Kranjc in Hojnik 2, Kranjc S. 1, igrate so še Milošič, Zuran, Rankovič, Širec, Jurkovič; za Branik Jesenkovič 2, Leinteger in Mlinarič 1, Čakalič, Zuran, Crnivec, Grom, Predan.

DRAVA — KROG 27:13 (13:5)

Drava je v nedeljo gostila rokometase iz Prekmurja, ki so se predstavili kot zelo borbena ekipa z dobrim tehničnim znanjem, toda z enim samim strelcem, ki pa ne more sam izvojevati rezultata ali zmage.

Domačini so pričeli zelo poletno in z umirjeno igro pridobili prednost s 5:0, v obrambi pa delovali homogeno, kot že dolgo nismo bili vajeni. Do odmora si je Drava zagotovila prednost in v nadaljevanju z isto igro nadaljevala ter dosegla visoko zmago.

Gostje so v drugem delu

zaigrali bolje in s čim daljšim zadrževanjem žoge skušali omiliti morda še višji poraz.

Pred 200 gledalci je tekmo vodil odlično Gramc iz Maribora.

Gole so dosegli: Gramc Z. 8, Križ 7, Gramc D. 6, Bezjak 4, Jurkovič in Gašperšič po 1, igrali pa so še Podpaec, Črešnik in Gabrovec; za goste pa Vajndorfer 6, Rajner 2, Lukač, Gomboši, Fujs, Grfoal, Horvaj po 1, igrali pa so še Gomboši in Titan.

Ob tej priložnosti se je predsednik Rosič poslovil od dveh standardnih igralcev Drave, ki odhajata na odsluženje v JLA, Gramca D. in Črešnika, ki bosta nedvomno zapustila vrzel v vrstah Drave.

Nogomet

ILIRIJA — DRAVA 0:0

Nogometasem Drave je v nedeljo uspelo osvojiti točko proti ekipi Ilirije v Ljubljani.

Domačini so skozi vso tekmo razen v zadnjem delu imeli rahlo terensko premoč. Kljub priložnostim obeh ekip zadetka ni bilo. Sta pa ekipi igrali precej grobo, predvsem v prvem delu, česar sodnik Rupert iz Celja ni znal v kalli zatreti.

Pred 150 gledalci se je Drava predstavila v naslednji postavi: Škorjanc, Planjšek I., Kranjc, Vrbanec, Korošec, Rob, Hadler (Kostanjavec), Knežević, Špehonja, Čeh, Planjšek V.

V nedeljo igra Drava doma z ekipo Rudarja iz Trbovelj.

SLIVNICA — DRAVA (mladinci) 1:0

Mladinci Drave so v nedeljo gostovali in v srečanju s slivniškimi sovrstniki srečanje izgubili s tesnim rezultatom.

V Slovenski Bistrici je bil pionirski turnir v košarki

NAJMLAJŠI SO PRESENETILI

V Slovenski Bistrici je bil v nedeljo pionirski turnir v košarki za prvenstvo mariborskega področja. Nastopile so ekipe Konusa iz Slovenskih Konjic, Laškega, Drave in domačega Partizana. Največja značilnost minulega turnirja je bila izredna izenačenost ekip, med katerimi pa so največ pokazali mladi košarkarji Konusa, ki so odstopali izmed vseh. Ostale ekipe pa so se borile za tretje mesto. V prvem srečanju sta se pomerili ekipi Konusa in Bistrice. Gostje so predvsem z odlično igro v prvem polčasu zasluženo zmagali. Takoj za tem pa so presenetili mladi Ptujčani, ki so premagali Laško s štirimi točkami prednosti. V nadaljevanju je Konus zanesljivo premagal Laško, Bistrica in Drava pa sta vodila hud boj, ki je na koncu prinesel zmago domačinom. Ptujčani so izgubili tudi v zadnjem srečanju s Konusom, Bistričani pa malce presenetljivo z Laškimi.

Zabeležiti moramo, da bo tekmovalna komisija zagotovila razveljavila vse tekme Laškega v korist nasprotnikov z 20:0, saj so za to ekipo nastopali igralci, ki so po letih mladinci. Srečanja so do-

bro vodili: Jenšac (Maribor), Zelu (Slovenske Konjice), Kregar in Ivetič (oba Slovenska Bistrica).

S kvaliteto na minulem prvenstvu smo lahko več kot zadovoljni. Če ugotavljamo, da pionirji Konusa igrajo najboljšo košarko, moramo tudi za vse ostale zapisati, da so nas presenetili z odlično tehniko in zelo dobro kondicijsko pripravljenostjo. Morda so na najslabšem Bistričani, ki nimajo nikakršnega strokovnega vodstva, jasno pa je, da tako ne more več naprej. Bistriški pionirji so dali vse od sebe, za doseganje še boljših rezultatov pa bi prav gotovo morali imeti trenerja, ki si ga zaradi pomanjkanja denarja ne morejo »privoščiti«.

Rezultati: Konus — Bistrica 49:31 (34:7), Drava — Laško 30:26 (15:16), Konus — Laško 52:32 (32:10), Bistrica — Drava 35:27 (16:16), Konus — Drava 38:18 (24:3) in Laško — Bistrica 44:34 (18:14).

LESTVICA:

Konus	3	3	0	139:	81	6
Bistrica	3	1	2	100:	110	2
Laško	3	1	2	102:	116	2
Drava	3	1	2	75:	99	2

D. Utenkar

Arheološka izkopavanja na Pavlovskem vrhu

Zanimive najdbe človekove civilizacije stare skoraj 4000 let. Pintadera — prvi in do sedaj edinstveni primerek v Sloveniji samo 20 cm pod zemljo, ki jo je obdeloval plug Jakoba Laha.

Nad potokom severno od ceste Pavlovci—Miklavž, na parceli, ki je v kat. mapi zaznamovana z ledinskim imenom »Stara hiša« in je last Jakoba Laha, so prejšnji teden končali z arheološkimi izkopavanji. Raziskave sta opravljali dr. Tatjana Bregant, docent na fakulteti za arheologijo Ljubljanske univerze, in Marjana Tomanič, kustos Pokrajinskega muzeja Ptuj. Ko sem ju dva dni pred zaključkom prišel obiskat, sta sedeli na lovskih stolčkih ob mizi na zabutih kolih in ogledovali nekaj blatnih »čreplinj«. Takrat še nisem vedel, da so stare skoraj 4000 let. Lepa jasa sredi visokega in šumečega gozda je bila razkopana vse križem krašem. Pozneje sem zvedel, da te jame imenujejo sonde in da se na tak način — z lopato in krampom — odkriva kultura in civilizacija naših prednikov. Seveda pa samo kramp in lopata ne zadoščata. Potrebna je tudi velika izobrazba, da iz majhnih, na videz nepomembnih ostankov, lahko sklepamo na življenje nekega ljudstva.

Pozdravili smo se kot stari znanci, čeprav smo se prvič videli. Sam se na arheologijo nič preveč ne spoznam, zato sem ju prosil, da mi vse te stvari izčrpno razložita. Bregant vprašan je seveda ni šlo:

Kako ste odkrili to najdbišče?

TOMANIČ: »Delali so topografijo (krajepisje) na tem terenu in s seboj nosili kamnite neolitske sekire. Tako so prišli tudi sem in vprašali, če je kdo videl kje kaj podobnega. Jakob Lah jim je pokazal takšno sekiro, ki je služila za utež na stenski uri. Iskalcem je potem pokazal prostor, ki mu pravijo

Stara hiša. Leta 1959 so naši (Pokrajinski muzej Ptuj) našli kose ilovnatga premaza ali hišnega lepa, s katerim so bile nekoč obmetane hiše in keramiko. Tudi sedaj smo našli podobne stvari in ugotovili, da segajo v obdobje neolita, ki ga pri nas postavljajo v čas od leta 2100 do 1800 pred našim štetjem.«



Delavci so pridno izkopavali zemljo, v kateri so bogati ostanki davne naselbine

BREGANT: »Sedaj delamo sonde 12x2 m in tako se lahko zgodi, da vsekamo mimo za kakšen meter, zato bi morali odpreti večjo površino. Najdbe so zelo plitvo, pod samo rušo 15 do 20 cm globoko, zato ker je plato že spran in zemlja odnešena. V prvih treh sondah nismo našli ničesar, smo pač imeli smolo, v zadnjih dveh pa smo našli lepe primere. V plasteh so lepo vidni črni otoki (madeži), in v njih in okrog njih najdemo keramiko, kremenene odbitke raznega orodja in hišni lep. Sedaj bomo še videli ali gre tukaj samo za ognjišča v hišah ter kako in kje so hiše stale okrog tega ognjišča. Zaradi teh otokov, teh črnih lis bi morali tukaj odpreti velike površine, da bi videli, v kakšnem odnosu so ti otoki med seboj in kaj predstavljajo. V sondi št. 3 smo dobili meh-

ke odtise. To so ostanki navpično zabutih kolov. Tam, kjer je bil kol zabiti, je sprnel in tako ostane zemlja bolj mehka (rahla) in malo temnejša. Ti navpično zabiti koli so bili oviti s šibjem in nato ometani z glino, ki se nam je ohranila v drobcih. Da je bila nadzemna stavba, to je dokazano ravno s tem hišnim lepom. Če bi bila sa-

tako tipičen način žganja keramike. Poleg tega pa je tu najdena keramika, ki je okrašena z barbutinom. Ko je bila posoda modelirana, in to ročno, ker do Keltove še ne poznajo lončarskega kolesa, so raztopili glino in čisto mehko nabrizgali na površino posode. Na ta način je postala površina posode groba in torej namenoma tako okrašena. Ta barbutinska keramika pa kronološko predstavlja dva elementa. V Vojvodini je to tako imenovana starčevačka kultura. Potem pa se pojavi takšna keramika tudi v Vučedolski kulturi, to je bakrenodobna kultura. Ta keramika, najdena na Pavlovskem vrhu, je imela posode izredno tanke in finih sten zelo prečiščene gline skoraj kot porcelan. Posoda je bila polkroglaste oblike, rdeče žga-

staviti globlje v zgodovino pa je alpski facies tako dolgo trajal, da se je na tem področju razvila že Vučedolska kultura. V tem je ključna na zanimivost teh izkopavanj.«

Kakšno je po dosedanjih ugotovitvah bilo takratno naselje in življenje človeka v tem času?

TOMANIČ: »Ugotavljamo da gre na Pavlovskem vrhu za večjo naselbino, ker je naravno urejen plato, ki se strmo spušča na vse strani. To je zravnani grič, ki je dvanajststo letov star. Leta 1959 smo kopali bolj ob robu in smo tam našli ostanke. Leta 1960 smo kopljemo bolj na sredini tega gradišča in smo tudi zasledili ostanke. Ves plato morali še sondirati in ugotoviti, koliko je bil pravzaprav poseljen.«

BREGANT: »Ravno zaradi teh ločenih otokov bi morali odpreti velike površine, da



Sonda številka 3

mo kakšna odprta ognjišča, ga ne bi bilo. Drobcji lepa so večji, če je hiša pogorela. Na ta način je lep postal ožgan in se ohrani skoraj tako kot keramika. Če pa hiša propade normalno s časom (izselitev), potem se hišni lep razkroji in dobimo samo posamezne drobce, lise in madeže. Tako se loči od ostalega, ni pa tako dobro očuvano.



Nekaj dragocenih najdb

bi odkrili odnos teh otokov med seboj in kako so se gradišča nasejani, tako smo dobili »urbanistično« sliko tega naselja. Plato je zelo lep. Ima jezičasto obliko. Na zahodni strani je ozek vrt, potem pa se raztegne in je dolg približno 300 m. Pade dokaj strmo v okolno ravnino, tako da temu že lahko rečemo gradišče. Značilno je da neolitske naselbine niso nikoli utrjene. Vedno so na ravninah blizu vode in na področjih, ki so najbolj rodovitna. Možno je manj obdelovanje zemlje, sicer pa so se takrat ljudje preživljali z lovom in nabiranjem gospodarstvom. Tukaj je verjetno, da obdobje kovin že daje svoj učinek. Z iznajdbi

Nadaljevanje na 7. strani



Docent dr. Tatjana Bregant in Marjana Tomanič sta proučevali zgodovino pod visokim gabrom.

Kako ste se odločili, da kopljete sedaj tukaj in v čem je pomen teh najdb za arheologijo?

BREGANT: »Keramika, ki smo jo našli leta 1959, kaže elemente alpskega faciesla lengyelske kulture, to je čisto tipičen ornament in prav

Pod Bočem klije ponosen planinski rod

V minulih številkah Tednika smo poskušali povedati kaj več o preteklosti poljčanskega planinstva, to pot pa moramo prisluhniti besedam predsednika društva Jožeta Težaka.

Dolgoletni predsednik nam je povedal, da imajo krajevne in tudi občinske družbene organizacije veliko posluha za problematiko planinstva in jim gre precej zahval za denarno pomoč, predvsem mladinskemu odseku, pa tudi društvu samemu. Poljčančani imajo pod vrhom Boča planinski dom, s katerim pa je nemalo težav. Največ problemov povzročajo oskrbniki, ki navadno nimajo večjih interesov za upravljanje s planinsko lastnino. Težko je dobiti dobrega oskrbnika, ki bi bil tudi dober planinec in ljubitelj narave.

Kmalu bodo dobrih deset minut hoda od planinskega doma končali tudi s deli pri brunarici, ki bo služila samo članom društva. Posamezniki, največkrat le člani upravnega odbora, so vložili mnogo prostovoljnega dela, celotna vrednost pa bo preseгла dva stara milijona dinarjev. Na zamisel o gradnji brunarice so prišli, da bi ohranili vsaj košček tistega pravega planinstva, ki ga lahko srečujemo le poredko.

Nekaj let je že minilo, ko se je rodila zamisel, da bi se je rodila zamisel, da bi se do planinskega doma na Boču speljali cesto, ki bi pomenila za ta konec povsem novo obdobje. Pogovarjali so se že s predstavniki GG iz Slovenske Bistrice in skupščine občine Smarje pri Jelšah, ki bi lahko pokazali precej več interesov. Dejstvo je, da obiskovalci zdravilišča v Rogaški Slatini nimajo skoraj nikakršne rekreacije, seveda če odštejemo tisto, ki jim jo lahko nudi Rogaška. Naposled se bo le treba sprizniti z mislijo, da gostje v enem kraju postajajo zdolgočaseni, izleti na bližnji Boč pa bi lahko marsikaj spremenili na bolje.

Zamisel o gradnji ceste na Boč je toliko bolj zanimiva, če povemo, da obstajajo idealni pogoji: za zimске športe, ki bi naposled lahko bili tudi vabljivi cilj turistov, ki sedaj zdrevijo mimo Poljčan proti Rogaški Slatini.

Jože Težak pa nam je še povedal, da bodo prihodnje leto poskušali ponovno urediti kopalni bazen, ki je nedaleč od doma na Boču.

Poljčanski planinci pogosto obiskujejo tudi druga gorstva širom Slovenije in

Jugoslavije. Nekateri sami, drugi v skupinah, mnogi pa so se podali tudi po poteh slovenske planinske transverzale.

Ob dnevu planincev, minulo nedeljo so se v velikem številu udeležili izleta na Snežnik, nekateri starejši pa so se »zadovoljili« le z obiskom pri brunarici na Boču.

Želja vseh poljčanskih planincev je seveda dobro urejen planinski dom, vse pa



Jože Težak

kaže, da bodo v bližnji prihodnosti naposled lahko tudi zavoljo tega povsem zadovoljni. Naslednji velik problem pa bo, dobiti dobrega oskrbnika, ljubitelja narave, ki bo moral poskrbeti, da se bodo obiskovalci doma na Boču počutili zares doma.

D. Utenkar

Ob fluorografski akciji

V našem stoletju je začelo upadati število obolenih na tuberkulozi, naraščati pa število srčnih bolezni in raka.

Pred 50 leti je bil rak redkost, danes pa je tako številčen, da lahko govorimo že o epidemiji raka.

V vseh razvitih deželah sveta število rakastih obolenj zelo hitro raste. Posebno hitro raste število pljučnega raka. Pred 50 leti je bil pljučni rak na 4. mestu med rakastimi obolenji, a danes je pri moških na prvem mestu.

Pravega vzroka za nastajanje raka še ne poznamo, poznamo pa določene dejavnosti, ki so v neposredni zvezi z njegovim nastajanjem. Raziskave so pokazale, da obstaja vzročna zveza med naraščanjem števila pljučnega raka in potrošnjo tobaka. Tako se v zadnjih 50 let kriviljula porasta pljučnega raka sklada s kriviljulo potrošnje cigaret. To potrjujejo tudi številna opazovanja v svetu, ki so imela za cilj proučevanje vzroka smrti za določen čas pri velikem številu ljudi, ki so v začetku opazovanja bili zdravi.

Tako so prišli do naslednjega sklepa:

— umrljivost pri kadilcih je nasploh večja, kot pri nekadilcih;

— kajenje cigaret je vzročno povezano z nastajanjem številnih bolezni, med katerimi je tudi rak.

Pri kadilcu, ki pokadi do 20 cigaret dnevno je verjetnost, da bo zbolel na pljučnem raku 9 do 10-krat večja, kot pri nekadilcu. Pri strastnem kadilcu je ta verjetnost 16 do 20-krat večja. Iz tobaka so izločene karcinogene — rakotvorne snovi,

s katerimi se pri približno 44 odst. poskusnih živali uspele povzročiti raka. Takšna in podobna dejstva so v mnogih deželah sveta vzpodbudila obsežne razprave o tobaku in o pljučnem raku v najvišjih družbenopolitičnih organih.

Tako je v ZDA pokojni predsednik Kennedy dal nalogo najvišji zdravstveni ustanovi, da temeljito prouči »bolezen kajenja«. S tem problemom se je ukvarjalo veliko število učenjakov. Končni sklep je bil: »Ni nobenega dvoma, da dim cigaret lahko povzroči pljučnega raka!«

V tobaku najdemo poleg rakotvornih snovi še močan strup — nikotin. Nikotin nima nobene vzročne zveze z nastajanjem raka, povzroča pa številna obolenja, ali pa vpliva na njihovo nastajanje. To je močan živčni strup.

Manjše doze vzbujajo, a večje doze umrtvijo delovne osrednjega živčnega sistema. Nikotin povzroča številna obolenja, med drugimi tudi bolezni srca in ožilja, ki so danes med vzroki smrti na prvem mestu. Dokazano je, da je kajenje vzrok splava ali prezgodnjega poroda itd. itd.

Cigaretni dim poškoduje sluznico ust, žrela, grla, pljuč, želodca in črevesja. Na takih poškodovanih mestih pa se lažje razvija rak.

Kaj je sploh rak?

To je maligna — zločesta bula določenega tkiva. Njegove značilnosti so med drugim te, da hitro raste v okolno tkivo, ga prepleta in uničuje. Z mesta, kjer je rak nastal, se hitro širi po žilah v bližnje ali bolj oddaljene organe.

Začetni znaki raka so sko-

raj vedno takšni, da jim bolnik ne posveča posebne pozornosti. Eden od prvih znakov je kašelj z gnojnim izmečkom, velikokrat s komaj vidnimi sledovi krvi — enako kot pri prehladu.

Kadilci s kroničnim bronhitisom kašljajo in gnojno izpljujejo navadno od jeseni, da začetka spomladi. Kadar se kroničnemu bronhitisu pridruži se Rak, kašelj ne preneha postane trdovraten, količina izmečka se poveča.

Eden od prvih znakov so lahko ponavljajoče se pljučnice okoli rakastega jedra. Nadaljnji znaki so težko dihanje zaradi motenj krvnega obtoka ali izpada; večjega dela pljuč in funkcije dihanja. Bolečine se pojavljajo zaradi pritiska rakaste bule na živce, zaradi sprememb na pljučni mreži; ali zaradi razsevkov v druge organe. Nazadnje pride do kaheksije — naglo hujšanje in zmanjšanje telesnih in duševnih moči.

Na pljučnem raku najbolj pogosto bolevalo moške kadilci, stari nad 45 let. Pljučni rak je 4 do 5-krat pogostejši pri moških, kot pri ženskah. V Sloveniji so na prvem mestu po vzroku smrti obolenja srca in ožilja, na drugem mestu pa je rak. Od 100 umrlih v Sloveniji, jih umre 20 zaradi srca, 16 pa zaradi raka.

V borbi proti tej težki bolezni nismo več nemočni. Bolezen je največkrat neozdravljiva zaradi prepozne odkritja. Podatki Instituta za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku kažejo, da je diagnoza rak postavljena šele po enem letu od prvih znakov bolezni. Od vseh odkritih bolnikov je samo vsak deseti bil v takem stanju, da je bila še možna operacija. Danes bi bil operativni poseg popolnoma uspešna metoda zdravljenja pljučnega raka, če bi bil ta odkrit, predno se je imel čas razsejati v druge organe. Zato je neobhodno, da vsak pozna prve znake bolezni, zlasti pa moški kadilci, ki so stari nad 45 let. Pri starejših strastnih kadilcih bi bilo nujno opraviti vsaj enkrat letno rentgenski pregled, četudi nimajo nobenih znakov bolezni.

Vsak kadilec, star nad 40 let, bi se moral pri vsakem znaku pljučnega obolenja posvetovati z zdravnikom.

Vsem, ki so še zdravi, svetujemo, da prenehajo kaditi, tistim pa, ki ne kadijo, zlasti mladim pa priporočamo, da s kajenjem sploh ne začnejo.

Pri zgodnjem odkrivanju pljučnega raka ima zelo pomembno vlogo fluorografiranje prebivalstva. Na zadnji fluorografski akciji v ptujski občini, ki je bila v letu 1966, smo registrirali 5632 primerov netuberkuloznih obolenj pljuč 5943 obolenj srca in ožilja. Vse to nam potrjujejo, da je fluorografija vse bolj uspešna metoda za odkrivanje vseh pljučnih bolezni srca in ožilja.

Dr. M. R.

ARHEOLOŠKA IZKOPAVANJA ...

(Nadaljevanje)

kovin postanejo čas; nemirni in se ljudje zatekajo v bolj odmakniena področja, ki so naravno zavarovana. To so griči, ki so od okolice srazmerno odrezani kot kakšni jeziki, ki jih na vrhu izravnavajo in tako dobijo dokaj ravne površine, kjer se naselijo. Tako dobijo ob strani male nasipe, ki niso tako strmi kot v železni dobi, ko so taki nasipi že utrjeni z lesom in zidovjem. Tukaj gre za delno utrjevanje s tem, da izravnavajo teren in tako nasipajo brez, s katerega le malo bolje obvladajo okolico kot iz nižave. To je značilno za čas, ko se pojavi v zgodovini prva kovina — baker.

Drugo leto bi radi nadaljevali z izkopavanji Letos je premalo da bi uspeli dobiti ureditev samega gradišča. Zato bo treba čisto sistematično prekopati celo področje in tako iti od najdišč do najdišča in tako dopolnjevati sliko tega obdobja za ta predel in na ta način seveda potem za vso Slovenijo in primerjalno do sosednjih pokrajin.

Pintadera — kaj je to?

BREGANT: »Med tujci je tu najden zanimiv in zelo majhen košček, tako imenovana pintadera. Podoba je čepu. Spodaj je glinasta oblička, ki ima plastično izvedeno cik-cak. Zgoraj ima ročaj. Taki koši so v eneolitnem svetu poznani, a so zelo redki. Ta, ki smo ga našli tukaj, je orvi v Sloveniji. Za nobeno od teh starih naselij ne vemo kaj so pravzaprav te pintadere pomenile, ki so tako lepo ornamentirane. Strokovniki predpostavljajo, da gre za pripomoček za tetoviranje. Domnevamo, da so v dolbinice ali jarke tega cik-caka dali barvo in so to pritiskali na kožo. Primerki je lepo ohranjen, celotni doslej ga v Sloveniji še nismo poznali, čeprav smo sklepali, da je bil, ker so ga našli drugod po Jugoslaviji.«

Ta pomembna in za slovensko arheološko znanost edinstvena odkritja je financiral občina Ptuj, ki je za to namenila 5000 din. Šabo vreme je zavleklo izkopavanja za en dan in da bi izpolnili plan, je občina Ormož doplačala za en dan. Ormožani bodo financirali tudi geodetski posnetek terena, tako da bodo celotni stroški letošnjih raziskav na Pavloskem vrhu prišli na 7000 din. Če bi imeli več denarja, bi lahko odprli celotno področje, tako pa so odvisni od ugibanja Upajo, da se bodo drugo leto našla sredstva in da bodo takrat dokončno in zanesljivo ugotovili, za kako veliko naselje pravzaprav gre. Iz vsega povzdanog se da razbrati, da gre za stvari, ki mnoge obetajo.

ir

So javni interesi res proti uvedbi zasebne zdravniške prakse?

(Nadaljevanje)

Sedaj je poglavitna in najvažnejša naloga splošnega zdravnika ugotavljanje ali je delavec ali uslužbenec, ki se pri njem javi kot bolnik, resnično bolan ali je simulant in v pozitivnem primeru ali je sposoben za delo ali ne in v koliki meri. Seveda je za zdravnika takšno ugotavljanje dostikrat zelo težavno, nadležno in delikatno, saj so med boleznijo in simulacijo široki prehodi in meje med obema skrajnostima niso tako ostro postavljene, kot je to na prvi pogled. Posebno problematično je, kadar gre za abortivne oblike ali oligosimptomatične primere ali protrahirani začetek kakšne bolezni, kjer so hitro možne zmote in krivični ukrepi. Za bolnika pa je takšno ocenjevanje čisto žaljivo, neprijetno in odločno, kar v naprej pokvari zaupljivo vzdušje med obema, ki je tako zelo potrebno za uspešno delo vsakega zdravnika.

Vodilni zdravstveni delavci in drugi merodajni faktorji dobro poznajo ta problem, vendar ga namerno bagatelizirajo ali pa mu odrekajo vsak pomen in važnost. Zdravnikom pa, ki na te težave opozarjajo, očitajo pretirano senzitivnost. Vzrok za takšno stališče je v tem, da socializirana zdravstvena služba tega problema ne more rešiti na vsestransko zadovoljiv način. Zato bi bilo pravilno, da merodajni faktorji priznajo neprijetno, zelo odgovorno in skrajno nevhvaležno vlogo splošnega zdravnika in ga tudi bolje stimulirajo.

Zato ni čudno, da velika večina splošnih zdravnikov želi na specializacijo iz katerekoli panoge medicine in da smatrajo eventualno odklonitev specializacije kot neke vrste kazni. Mnogi vidijo v specializaciji privilegij, ki ga po redni poti skoraj ni mogoče doseči. Zamislimo si, kaj bi se zgodilo, če bi odpravili ta privilegij in dovolili specializacijo vsem zainteresiranim zdravnikom. Prepričan sem, da bi ostale le bele vrane in da bi morali zapreti najbrž 95 odst. vseh naših splošnih ordinacij.

Tako je razumljivo, da takšno stanje povzroča nezadovoljstvo ali pri bolj senzitivnih splošnih zdravnikih celo depresijo, ker so po sili razmer vpreženi v policijsko-zdravstveni sistem, kjer na eni strani nanje pritiskajo delavci in uslužbeni zaradi odobravanja bolniškega staleža ali dopusta, na drugi strani pa zavodi za socialno

zavarovanje in podjetja zaradi previsokih staležev.

Res je zadnja leta tozadevno stanje precej boljše, odkar so uvedeni odteljaji pri plačah zaradi bolovanja, kar pa se mi zdi načelno nepravilno in krivično, čeprav je s tem ta problem za splošnega zdravnika le omiljen, ne pa odstranjen ter še naprej kviri medsebojno prijateljstvo, dobrohotno, zaupljivo, spodbudno, prijetno in humano vzdušje, kakršno bi že zaradi značaja zdravniške službe nujno morali biti.

Prav tako je dobro znano, da primanjkuje mladih slovenskih splošnih zdravnikov in da jih morajo zdravstveni domovi in drugi zdravstveni zavodi iskati po drugih naših republikah, da nam pomagajo iz velike zadrege.

Iz vsega tega je razvidno, da poklice splošnega zdravnika vsaj pri nas v Sloveniji ni več popularen in privlačen, ker bi bilo sicer takšno. Mislim, da bi uvedba zasebne zdravniške prakse v velikih meri odpravila omenjene pomanjkljivosti in slabosti enotirne zdravstvene službe ter da bi dvotirni sistem nedvomno zadovoljivo rešil mnoge probleme, ki sedaj tarejo številne zdravnike in bolnike. S tem bi omogočili, da se odločijo za študij medicine tudi vsi tisti študenti, ki jih sedaj odvrača policijsko zdravstveni značaj socializirane splošne medicine, ker je verjetno med njimi mnogo zelo humanih, idealnih in sposobnih ljudi, ki bi v tem poklicu lahko dali ljudstvu dragocen prispevek na področju zdravstva.

Mogoče bi bilo dobro postaviti neke meje med privatno in socializirano medicino že v samem začetku, na primer s tem, da se od študentov — kandidatov za osebno prakso zahteva obsežnejši program študija in lastno vzdrževanje, vsem drugim pa se omogoči štipendiranje. Tako bi lahko zadržali eventualni prevelik naval na zasebno zdravniško prakso. Sicer pa bi te in druge odnose morala regulirati zdravstvena zakonodaja tako, da bi bilo v prid razvoju medicine, oziroma zdravstvene službe in predvsem bolnega človeka.

Eventuelni ugovori, da bi vsled uvedbe zasebne prakse irpelo statistično preučevanje zdravstvenega stanja prebivalstva, kontrola gibanja nalezljivih bolezni, rakastih obolenj, poškodb itd. so nerealni in pristranski ter temeljijo na aprioristični antipatiji do zasebne prakse in na

določenih predsodkih, ker ne upoštevajo, da je sedanje preučevanje zdravstvenega stanja še zelo pomanjkljivo in šablonsko ter da je statistika socializirane službe dostikrat še zelo površna, netočna in nezanesljiva, nadalje, da sedaj opravlja mnogo zdravnikov priložnostno ali na pol javno ilegalno zasebno zdravniško prakso, o kateri iz razumljivih razlogov ni absolutno nobene evidence. Legalni zasebni zdravnik bi moral takšno evidenco voditi glede na zakonske predpise in v lastnem interesu.

Uvedbo zasebne zdravniške prakse si želijo ljudje, ki sedaj pogosto zahajajo v ilegalne, često improvizirane zdravniške ordinacije. Sicer pa bi bilo mogoče priporočljivo izvesti tozadeven referendum ali z anketiranjem ugotoviti mnenje in želje prebivalstva. Z dovolitvijo zasebne zdravniške prakse bi odpravili tudi diskriminacijo, da imajo nekateri zdravniki lahko na pol javne zasebne ordinacije, ker oblasti zanje

vedo, pa dobrohotno zatiskajo oči, da bi jih ne videle, drugi pa jih ne smejo imeti ker bi proti njim takoj ukrepale. Taki privilegirani zdravniki v veliki večini v javnih diskusijah in v člankih nastopajo proti zasebni praksi, ker bi sicer svojo moralno legalizirati ter bi od tega imeli samo škodo, saj bi morali plačevati davek, poleg tega pa računati še s konkurenco legalnih zasebnih zdravnikov. Razen tega pa se boje, da bi legalizacija zasebne zdravniške prakse prinesla tudi strogo ločitev obeh služb, to je zasebne in socializirane ter bi se morali odločiti za eno ali drugo.

Nov republiški zakon o zdravstvu letošnjega julija, ki je dal povod za to razmišljanje, načelno dopušča zasebno zdravniško prakso s posebnim ozirom na krajevne potrebe, ki jih ima pravico ugotavljati le občina, ki jo lahko po svoji uvidevnosti in razpoložanju dovolj ali odkloni. Veliko vprašanje je, kako naj se pojmuje ta potreba in kaj se za tem pojmom skriva. Ali je pri tem mišljena volja večine prebivalcev ali kakšnega višjega predstavnika zdravstva ali občine, ali število zdravstvenih zavodov določenega območja, kadrovska zasedba, sodobna oprema ordinacij in bolnišnic, prizadevanje socializirane zdravstvene službe itd.? Znani so paradoksalni primeri, ko je bila dovoljena zasebna praksa, kjer je bila

OBETA SE DOBRA VINSKA LETINA

Iz razgovora z nekaterimi vinogradniki na območju Haloz in Slovenskih gora smo zvedeli, da se nam obeta letošnja razmeroma bogata vinska letina. Seveda pa v teh bližajočih se jesenskih dneh iz dneva v dan upajo oči v sonce, ki občutno zmanjšuje svojo toplotno energijo, ki jo vsako jese zahtevajo vinogradi.

Klopotci že pojejo vsako leto jesensko pesem in na nozoreče sorte grozdja so že obarvale v svojih značilnih barvah. Iz dneva dan bolj in v slajšem okusu ki vabi škorce pa tudi pri sladkosnedneže, ki ne leta po zraku, ampak hodijo na zemlji.

Slovenjgoriški in haloški griči se odevajo v skrivnostni živobarvni jesenski plač izpod katerega pa veje tu tisoč skrbi: Kako bo z vseh menom, bo dovolj ljudi in delo, predvsem pa, kakšna bodo cene moštu. Ta vprašanja spremljajo vinogradniki iz leta v leto. Včasih je greka kaplja priokusa številnih problemov v moštu mar včasih bolj trpka. Takšno pač življenje med gorican

J. S.

V bistriški občini

boljše požarno varstvo

Posebna skrb in naloga pristojnega upravnega organa za požarno varstvo pri SO Slovenska Bistrica je bila v lanskem letu usmerjena na področje požarnega varstva v gospodarskih organizacijah, pa tudi na premoženje in objekte zasebnikov.

V lanskem letu je pristojni upravni organ izvršil 519 požarnovarstvenih pregledov v industriji, ustanovah, kmetijskih organizacijah, obrtnih delavnicah, skladiščih, trgovskih lokalih, v stanovanjskih in gospodarskih zgradbah.

V bistriški občini je bilo lani 22 požarov s skupno požarno škodo 514.520 din. Največ požarov je bilo v zasebnem sektorju in sicer 16, medtem ko jih je bilo v družbenem sektorju 6.

Če upoštevamo podatke o številu požarov in škodi lahko ugotovimo, da število požarov in škode narašča. Vendar velja to le za zasebni sektor, kajti število požarov v družbenem sektorju je v upadanju. Za to imajo precej zaslug vodstva podjetij, ki so posvetila požarni var-

nosti veliko pozornost.

Ob analizi vzrokov požarov na območju bistriške občine lahko ugotovimo, da je 70 odstotkov požarov zakrivil zaradi nepazljivosti in nevednosti — človek, zato bo potrebno v prihodnosti posvetiti večjo pozornost vzgojnemu in propagandnim preprečevalnim ukrepom.

Gasilska društva in delovne organizacije doslej v svojih vrstah niso imele dovolj usposobljenih gasilcev — podčastnikov. Gasilska občinska zveza je zato organizirala tečaj za gasilske podčastnike, katerega so poleg slušateljev teritorialnih in gasilskih industrijskih društev obiskovali tudi nekateri delavci, ki v podjetjih neposredno skrbijo za požarno varstvo. Tečaj je opravilo 33 članov, razveseljivo pa je, da so bili med njimi tudi nočni čuvaji iz delovnih organizacij.

Pri izvajanju službe požarnega varstva so tudi v minulem obdobju posvetili posebno pozornost objektom lesne industrije, tovarne olja, Im-

poila, steklarne in še nekatere.

Ker je na območju občine okoli 19.000 ha gozdov so tudi temu primerno izvajajo varnostne ukrepe. Veliko pomagalo gozdno gospodarstvo, pripomniti pa je še treba, da bi morali pomisliti na posebno varnostno službo pri GG posebno v sušnih mesecih in turistični sezoni, ko je nevarnost požarov največja.

V bistriški občini so petimi leti ustanovili skladišče za požarno varstvo in gasilsko dejavnost. Kmalu smo lahko spoznali, da je bila ustanovitev upravičena, saj se že leta 1966 pričela zbirati večja sredstva, ki so omogočila načrtno financiranje požarnega varstva in gasilstva v občini. Od leta 1965 do lani je bilo zbranih in vloženi v nabavo gasilskih vozil, motornih brigalk in opreme okoli 900.000 dinarjev. Ne smemo pa pozabiti, da so smo v lanskem letu delovne organizacije za ureditev električnih naprav, strelovodov, skladišč vnetljivih tekočin, za ureditev vodnih razmer v primeru gašenja požara, za nabavo opreme vložile 629.432,55 dinarjev.

Na področju požarnega varstva v bistriški občini je bilo mnogo opravljenega. Prav pa bi bilo, če bi se vsi občani zavedali, da je naloga nas vseh preprečevanje požarov, ki ne malokrat prinašajo tudi veliko gospodarsko škodo.

Pojasnilo

Predsedniku občinske konference ZM Slovenska Bistrica, Mirku Mundi, pa tudi bralcem Tednika, dolgujem ob razmišljanju, ki ga podaja omenjeni v svojem odgovoru na sestavek »Sedemnajstletniki so povedali svoje«, v št. 30-70 Tednika, nekatera pojasnila, posebno ne na tisti del, v katerem govori »v imenu moje osebnosti«.

Tovariš Munda, ne vem od kod ti pravica, da v mojem imenu odločam in govorim o tem, da sem za akcijo mladih na bistriskem kopališču vedel ter da se je nisem udeležil kljub temu, da sem smel čas.

Najprej ti mora biti jasno, da za akcijo nisem vedel; prvič sem zanj slišal šele sedaj, pa tudi lepaka, o katerem govoriš, na žalost nisem opazil, sicer pa bi se akcije zagotovo udeležil!

Nekdanja voditeljica bistriske mladine Vida Lipovnik ti bo zagotovo pojasnila, kolikšen je bil moj delež takrat, ko smo si prizadevali, da bi uredili klubsko življenje v Slovenski Bistrici, pa tudi nekdanji predsednik občinske konference ZM Slovenska Bistrica Pavel Blažič bo lahko potrdil, da sem bil med redkimi, ki so se udeležili delovne akcije za ureditev parka okoli spomenika padlim v Slovenski Bistrici. To pojasnilo sem dolžan zaradi tega, da ne bi bil kdo napačno obveščen, ali pa, da ne bi bil kdo v zmoti, da se delu celo izmikam.

K »odgovoru na zapis«

V minuli številki Tednika smo lahko prebrali polemiko predsednika občinske konference ZM Slovenska Bistrica Mirka Munda, ki piše v imenu sekretariata ZM, z novinarjem Danilom Utenkarjem. Čeprav bi lahko kdo rekel, da sta zapisa, objavljena v 35. številki Tednika polemika med predsednikom in konferenco ZM ter novinarjem, smo dolžni podati nekatera pojasnila, ker zavestno izkrivljajo nekatere resnice. Odgovarjamo samo na dejstva.

Predsedniku, članom konference in javnosti bi radi povedali, da je bil klub mladih DPD Svoboda »Flamingo« v Slovenski Bistrici ustanovljen v želji, da povežemo mlade iz Slovenske Bistrice ter pričujemo z dejavnostjo. Zdi se nam povsem normalno, da smo v začetku prirejali ples, kajti to je bil naš edini vir dohodka. Mislim pa, da je znano dej-

Vzrokov za prenehanje dela kluba mladih DPD Svoboda »Flamingo«, ki je imel svoje prostore v domu JLA ne poznam, povem pa lahko le toliko, da se je v njem zbiralo veliko mladih iz Slovenske Bistrice in vse okolice, kar je jasen dokaz, da klub potrebujemo. Če ni bilo vse v najlepšem redu z vodstvom ne morem trditi, da smo za to krivi sami, kajti bili smo brez vsakršnih organizacijskih izkušenj. Lahko je stati ob strani in ob neuspehu »deliti pamet«. Kolikor se spominjam, si bil ti v našem klubu le enkrat in še to takrat, ko ste si udeleženci posvetovanja o klubski dejavnosti ogledali naše prostore. Za razgovor z nami v klubu pa nisi našel prostega časa ali pa potrebe. Morda so člani vodstva našega kluba naredili napako in te niso povabili v klub, še vedno pa je ostajala možnost, da se oglasiš samoiniciativno. Praviš, da si se pogovarjal z vodjo kluba, to pa seveda še ni vzrok, da ne bi obiskal klubskih prostorov, ko smo imeli program, ki ni bil sestavljen samo iz plesa in beat glasbe.

Ob koncu moram še izjaviti, da sem besede, ki jih je zapisal v razgovoru z mano pod naslovom »Sedemnajstletniki so povedali svoje«, novinar Tednika Danilo Utenkar, spregovoril sam, da ne boš v nepotrebnih skrbeh. Danilo Pipenbaher

Šlo je tudi do dogodkov, ki jih lahko sedaj nesporno ovzremo. Predsednik občinske konference je zapisal, da smo v klubu kaj kmalu pričeli pjančevati, skakati skozi okna in skoznje metati steklenice. Zaradi teh obtožb smo užaljeni in javnosti ter predsedniku izjavljamo, da v klubu nismo pjančevali, kakor tudi nismo točili alkoholnih pijač.

Tudi zgodba o razbijanju steklenic je navadno natolecevanje. Resnično je mladinka razbila vinsko steklenico po odhodu s plesa, in sicer na Trgu svobode pred foto ateljejem »Cerič«. Vina v klubu nismo nikoli točili, torej so to pijačo nekateri posamezniki prinesli s seboj, za kar pa seveda vodstvo kluba ne more odgovarjati.

Povedati tudi moramo, da smo ob izgredu v klubu obvestili postajo milice, ki je izgredu odpeljala »na hladno«. Skozi okno je samo enkrat skočil mladinec, ki je svojo napako tudi takoj priznal, skakala pa sta dekle, ki po letih ni več mladinka, in neki mladenič, ki kljub zahtevi vodstva početja nista prenehala. Mislimo pa, da bi ta dogodek lahko prav tako dobro opisala sekretarka ob-

Ob robu razprave:

Sedemnajstletniki so povedali svoje

Nimam sicer namena polemizirati o dejavnosti mladih v Slovenski Bistrici ter sugerirati sekretariatu ZM v tej občini, kaj in kako naj delajo z mladimi in še morda o drugih tovrstnih pismih, ki jih na »kritične« sestavke prejemajo uredništva od prizadetih. Prav tako nimam namena govoriti o mnogih drugih negativnih pojavih v nekaterih naših podjetjih, ki se še v njih dogajajo, kjer velja beseda »močnejšega«, in prav ti so za kritiko nedovzetni.

Kot bralec bi rad povedal, da smatram javno kritiko kot nujen element našega samoupravnega sistema. Potrebna je, če hočemo, da se bodo napake popravile, stanje izboljšalo. Najbolj zamerim tistim ljudem, ki so na odgovornih položajih in si potem, če si je nekdo »od spodaj« upal v prepričanju, da ima prav ali da se mu godi krivica in mogoče ne samo njemu, še drugim njegovim sodelavcem, javno spregovoriti o nepravilnosti vodilnih, nastopijo proti njemu. Proizvajalec postane na mah nesposoben, vodilni si prizadevajo takšnega delavca za vsako ceno se znebiti. Pri tem se poslužujejo vseh mogočih sredstev.

Naj se sicer povrnem nazaj k uvodu oziroma naslovu

činske konference, ki je bila na plesu prisotna in je vse tudi videla.

Ob koncu bi predsedniku povedali le še to: ko je bilo v Slovenski Bistrici posvetovanje o klubski dejavnosti, udeležili so se ga tudi zastopniki nekaterih drugih občin, si (ne)hote povedal, da v Slovenski Bistrici kluba nimamo, čeprav sta bila prisotna predsednik Branko Rizman in podpredsednik Martin Modic. Ne bomo se spuščali v razpravo, ali je bilo to (ne)namerno.

V »Odgovoru na zapis« pa ste tovariši pozabili povedati, da smo se člani kluba udeležili proslave ob praznovanju dneva zmage s šopki cvetja na prsih, ter da smo bili med redkimi udeleženci. S tem dejanjem smo prav gotovo hoteli opozoriti nase, da smo tu, prisotni pri vsakdanjem življenju v Slovenski Bistrici.

V informaciji pa le še to, da so dva člana našega vodstva v času obstoja kluba sprejeli v organizacijo ZK.

Za Klub mladih DPD Svoboda »Flamingo«:

B. Rizman
M. Modic
F. Ojcinger

kje drugod. Priznati je sicer treba, da za kakšen neuspeh kakšne akcije niso kriva samo mladinska vodstva. Tako menda velja tudi za popravo taborniške kočice na Pohorju.

Menim pa, da je naš socialistični razvoj že dosegel tisto raven, na kateri se mora angažirati za naša socialistična načela vsak, komur je bližje življenjski interes naše družbe, zlasti pa še naše mladine, bodočih proizvajalcev in samoupravljalcev. Za takšno angažiranost pa je potrebna javnost dela. Prepričan sem, da zapis Danila Utenkarja ni imel namena prizadeti predsednika ZM v Slovenski Bistrici, ampak je le hotel nakazati na probleme, ki se več ali manj dogajajo v naših mladinskih organizacijah, k sreči ne povsodili v vseh. Priznati pa je treba, da je danes, v času napredka in že kar visokega standarda že težko najti mlade ljudi, ki so voljni brezplačno in z vso zavzetostjo delati v mladinskih organizacijah in akcijah.

Prav zato ne razumem Mirka Munda, ki se čuti prizadetega, ko v svojem odgovoru poskuša osebno obračunavati s časnikarjem, ko med drugim navaja, da zna »tolči po komle, kritizirati in negotovati... Reportaža je imela prav gotovo namen pokazati na napake, ki bi se naj odpravile, s čimer bi naj prispeval k večji aktivnosti mladih in v tem primeru je prispevek svoj namen prav gotovo tudi dosegel.

Ob koncu bi še rad povedal, da je vsekakor zgrešeno mnenje mnogih, češ da je naloga časnikarjev in časopisnih redakcij opisovati samo končne rezultate (finale), kar vse bi naj delali v belih rokavicah in s tenčico na obrazu, da se pač ne bi spikali ob nepravilnosti, samovoljo in slabosti v našem življenju. Po drugi strani pa smatram, da ima danes pravico vsak državljan povedati tisto, kar se mu ne zdi pravilno in to menda velja tudi za mladince v Slovenski Bistrici.

Franjo Hovnik

Bistrica : Konjice 6:2

V odločilnem srečanju II. slovenske šahovske lige so šahisti Slovenske Bistrice premagali nasprotnike iz Slovenskih Konjic s 6:2. S to zmago so si Bistričani priborili pravico do kvalifikacijskega srečanja za vstop v I. slovensko ligo. V nedeljo se bodo torej Bistričani v Slovenski Bistrici pomerili z ekipo Ptuja.

Rezultati — posamezno: Sorčnik — Slapnik 0:1, inž. Cisar — Knez 1:0, M. Šoster — Serafini 0,5:0,5, A. Šoster — Košak 1:0, Lešnik — Bučar 1:0, Vreš — Pliberšek 1:0, Pliberšek — Koražija 1:0, Markelj — Obrul 0,5:0,5.

Razpored fluorografiranja v ptujski občini

24. septembra
Dornava
ob 7. uri za Mezgovel
ob 8. uri za Dornavo
24. septembra
Rogoznica
ob 7. uri za Zabjak
ob 8. uri za Rogoznico
ob 10. uri za Novo vas
ob 12. uri za del Kicarja
25. septembra
Podvinci
ob 7. uri za Podvinci, Dornava (dom)
Ptuj
ob 12. uri pred KB v Laskovi ulici (za zamučnike)

Dom, za katerega premalo skrbimo

S prijaznim ravnateljem dijaškega doma v Ptujju, Andrejem Fekonjo sva se dogovorila, da lahko pridem k njim na obisk. Srečala sva se v njegovi pisarni, kjer je začel ta mesec opravljati svojo novo službeno dolžnost. Iz daljšega razgovora vam bom poskušal izluščiti bistve-

katerih večjih gradbenih del, predvsem pa je do skrajnosti dotrajana njegova oprema. Tu mislim predvsem postelje, katerih žični vložki so od dolgoletne uporabe tako raztegnjeni, da se že pod manjšo težo globoko vgrezajo, tako da je postelja bolj podobna naslonjaču kot po-

v omari za obleke. Sicer pa bodi dovolj naštevavanja pomanjkljivosti, saj v tem seznamu tako ali tako ne bi mogli zajeti vsega, ker kazi podoba doma in zbuja skrb pri vodstvu te ustanove.

Prvi korak za odpravo naštetih nepravilnosti so letos že storili. Temeljna izobraževalna skupnost, republiška izobraževalna skupnost in občinska skupščina Ptuj so uvidele, da tako dalje ne more iti. Za popravilo doma je bilo zbranih prvih 13 milijonov S din. S temi sredstvi so obnovili streho, popravili razpadajoče dimnike, prezidali nekatere večje prostore, sezidali strop nad pralnico, za silo zakrpali peči in drugo.

Dom se razen vzgojnega osebjstva financira iz lastnih dohodkov t. j. iz vzdrževalnine, ki jo plačujejo starši otrok, ki so v domu. Mesečna vzdrževalnina znaša 28.500 S din. To je najnižja vzdrževalnina v dijaških domovih v Sloveniji. Vsekakor pa je dovolj visoka za starše, ki jo morajo odšteti in na drugi strani prenizka za kritje vseh stroškov doma.

Pomanjkanje sredstev gre v veliki meri tudi na škodo osebnih dohodkov zaposlenih v domu, saj so le-ti zelo mizerni. Vloga šebja pa ni majhna in nepomembna.

Ravnatelj doma, Andrej Fekonja nam je v zvezi s tem dejal: »Vsi, ki delamo v domu v nekem pogledu zamenjamo otrokove očete in matere. Kakšna je ta vloga, ve vsak, ki ima pri hiši vsaj enega otroka. Poskušamo jim nuditi domačnost, kar pa je v naših razmerah zelo težavno. Otroci so kot testo, kako ga zamesiš, takšen kruh je iz njega. Vsi si želimo, da bi imeli dober kruh, v našem primeru dobro vzgojeno mladino, ki bo jutri zamenjala nas in nadaljevala socialistični razvoj naše družbe. Morda se tega vsi skupaj premalo zavedamo...«

Res je. Res premalo se zavedamo, da bi morali varovanci dijaškega doma čutiti

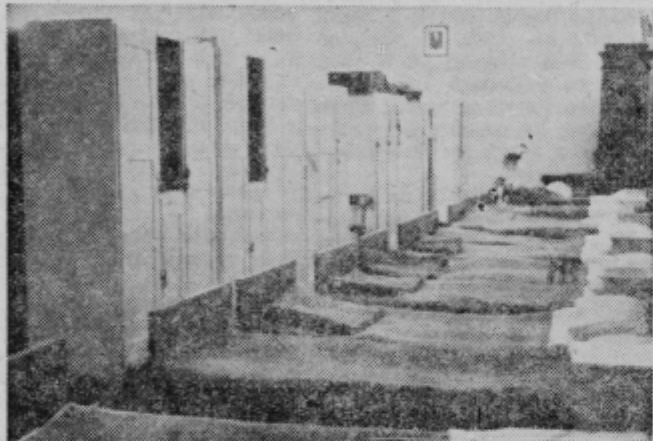
v njem prijetno toplino in domačnost. Ali nismo na to v dijaškem domu v Ptujju pozabili? Trenutno je v domu okrog 80 gojencev, vpis pa še traja. Kapacitete v domu še zdaleč niso izkoriščene. V domu so predvsem gojenci iz oddaljenejših in revnejših krajev občine, pa tudi iz drugih občin.

Mladi ne zahtevajo razkošja in posebnega ugodja, ker ga najbrž tudi doma niso bili deležni, najbrž pa si zaslužijo boljše pogoje za življenje in občutek domačnosti. Na videz tako malo pa vendar mnogo v trenutnih razmerah, ko so na vseh koncih

in krajih srečujemo z vprašanjem, kje bomo vzeli sredstva.

Menim, da sem prikazal stanje v dijaškem domu takšno kot je, brez pretiravanja. Življenje v domu pa kljub temu teče dalje. Solski zvelec dan za dnevom oznanja začetek in konec pouka, učnih ur, znak za prihod na kosilo in zvečer za spanje, ko mlada telesa ležejo v razmajanih posteljah. Oznanja tudi, da tako dalje ne more iti. In prvi koraki za izboljšanje so že storjeni. Prav gotovo ne zadnji.

J. Slodnjak



Pogled v spalnico, kjer je okrog 30 razmajanih postelj in prav tako razmajanih omar

ne probleme, ki žulijo to vzgojno varstveno ustanovo.

Prav nič ne pretiravam, če že v začetku sestavka napišem, da je to dom, za katerega oziraje se na njegov po-

stelji. Pa pravimo in učimo, da potrebuje mlado razvijajoče se človeško bitje ravno posteljo in nasploh ravno držo.

Nekatere spalnice so prave dvorane, v katerih je tudi po 30 postelj. Peči na drva in premog so dotrajane, okna ne tesnijo... Gorje, če bo letos huda zima. Misel na centralno kurjavo je ob razpoložljivih sredstvih utopistična. Nekatere sanitarije so dobesedno neuporabne, ker se s cementno ploščo vred vgrezajo v zemljo. Otroci hodijo na potrebo v drugo nadstropje doma. V pralnici se jim je letos sesul strop. Pralni stroj je dotrajal in premale kapacitete. Kuhinja je brez hladilnika. Pač ima ga, staraga, premalega in pokvarjenega. Dom nima potrebnih rekvizitov za svobodne aktivnosti. Platno na starem radijskem aparatu je razcefrano, pa tudi popravila je potreben. Televizor je shranjen



Ravnatelj doma Andrej Fekonja

men in funkcijo, ki jo opravlja, mnogo premalo skrbimo. Razmere v domu so zaskrbiljujoče, da ne rečem nevzdržne. Sicer prostorna zgradba, v kateri preživljajo svoja šolska leta in mladost dijaki ptujskih srednjih in poklicnih šol, učenci posebne šole in otroci varstvenega oddelka, kljub izrednemu prizadevanju kolektiva doma ne more nuditi gojencem tiste domačnosti, kot si jo želijo otroci. Dom je potreben ne-



Varstveni oddetek pri učni uri

Na Ptujski gori

KMALU VODA V CEVEH

Katera vas, zaselek, domačija, ki še nima v hiši vodovoda, si le-tega izmed vsega najbolj ne želi, še posebno, ker si brez vode v hiši ne morejo omisliti niti pralnega stroja, da o možnosti za osebno higieno niti ne govorimo?

Zato ni čudno, da so na Ptujski gori, kjer je znana poznogotska cerkev, na zborih volivcev med drugimi perečimi zadevami, med katere lahko štejemo tudi modernizacijo ceste od Kidričevega skozi Lovrenc do Majšperka in naprej do Rogatca, volivci od svojih odbornikov pa tudi občinskih mož vse odločneje zahtevali, da je treba napeljati vodovod. Še več. Obljubljali so tudi pomoč v denarju in v delu.

Naposled so prišli s priporavami tako daleč, da je ptujsko komunalno podjetje že pričelo polagati glavni vodovod ter pripravlja vse

potrebno za zaježitev izvira pod goro, postavitev potrebne črpalke ter je pričakovati, seveda, če ne bo kakšnih nepredvidenih ovir, da bo voda pritekla po ceveh že prihodnji mesec. Zdravo in čisto vodo bo dobilo kakih 50 domačij v kuhinje, kleti, gospodarska poslopja, pozneje pa tudi v kopalnice, ki s jih bodo številni prebivalci kmalu omislili.

Verjetno lahko že danes zapišemo, da bo to za kmetje na Ptujski gori ter vse tiste, ki so si tu postavili svoje hišice, pa v njih še nimajo vodovoda, tisti dan, ko bo pritekla voda po ceveh, najlepši praznik ter hkrati največja krajevna pridobitev po vojni. Prav gotovo bodo vodovoda najbolj vesele gospodinjice, ki sicer imajo opraviti z vodo od ranega jutra do poznega večera.

F. Hovnik

SREDSTVA ZA STREHO NAD MINORITSKIM DVORIŠČEM

Bolj kot kdajkoli prej, je ob minulem festivalu narodno zabavne glasbe Slovenije v Ptujju stopilo v ospredje vprašanje premične strehe nad dvoriščem minoritskega samostana. Kot smo o tem poročali in kot ste mnogi to občutili na lastni koži, je vse festivalske dneve igrala tudi »deževna godba«, ki je povzročila organizatorju, pa tudi gledalcem precej sivih las in »mokre« jeze.

Prvi korak na tem področju je že storjen. Ptujška kreditna banka, oziroma njen direktor Viktor Cvirn, je v razgovoru z direktorjem Radia Ptuj Francem Plohom obljubil, da možnosti za najetje kredita so, ter da bo tudi banka prispevala za gradnjo strehe posebno dotacijo. Predvsem pa se je treba obrniti s prošnjo na delovne organizacije. Nekatere so pomoč že obljubile, druge pa prav gotovo še bodo in jo seveda v obliki dotacije tudi dale.

Najbrž nam ni treba še enkrat poudarjati vloge in pomena, ki ga predstavlja za

naše mesto dvorišče minoritskega samostana, ki je postalo od svoje urejenosti dalje odprt kulturni center mesta. Vreme je pač višja sila in oblaki se skisajo ponavadi ravno takrat, ko si to najmanj želimo. V dežju kakršnekoli prireditve na prostem ne moremo imeti, zato je premična streha edini in najboljši izhod. Kdaj bo zgrajena, to pa je predvsem odvisno od dobre volje delovnih organizacij in od tega, kako globoko bodo pripravljene seči v svoje blagajne.

J. S.

Za dobro voljo

»Povej mi, Tone, ali spadata mačke v družino roparskih živali?«

»Da, mucka moja!«

»Včeraj se je na naši spiritalistični seji javil sam Beethoven.«

»Beži no! In kaj vam je povedal?«

»Prosil je mojo ženo, naj ne igra več njegovih sonat.«

Ta teden v naši bližnji zgodovini

18. septembra 1934 — je bila v škofijskem dvorcu v Goričanah pokrajinska konferenca KP za Slovenijo. Ugotovila je, da se je partija v Sloveniji opomogla od udarcev šestojanuarskega režima, da je mreža organizacij obnovljena; njena dejavnost je usmerila na delo med socialno in narodno zatirane množice, na organiziranje boja delavcev in kmetov za njihove nujne zahteve ter na ustvarjanje enotne delavske fronte kot jedra za zbiranje demokratičnih sil.

19. septembra 1935 — je bila v Zagrebu konferenca levičarjev v delavskem gibanju Jugoslavije, ki se je sestala na poziv iniciativnega odbora Enotne delavske stranke Jugoslavije. V razglasu je pozvala vse delavce, ne glede na politično pripadnost, k ustanavljanju JRP. V imenu slovenskih levičarskih delavcev so razglas podpisali Miha Marinko, Tone Čufar in Franc Salamon.

1935 — se je v Moskvi začel VI. kongres Komunistične mladinske internacionale, ki je podprl pobudo komunistične mladine za ustanovitev protifašističnega mladinskega gibanja. Jugoslovansko delegacijo je na kongresu vodil Boris Kidrič

20. septembra 1941 — so Nemci požgali prvo slovensko vas Rašico pri Ljubljani — v odgovor na uspeh Rašičke čete, ki je dva dni po prejšnji v boju ubila 6 hitlerjancev.

1941 — je visoki komisar Ljubljanske pokrajine izdal odredbo o uvedbi konfinacije »nevarnih oseb«.

1943 — je Hitler ustanovil operacijsko cono »Jadransko Primorje«. Za komandanta je imenoval Friedricha Rainerja. Ta pa je postavil za predsednika uprave Ljubljanske pokrajine bivšega jugoslovanskega generala Leona Rupnika.

21. septembra 1921 — je bila v Zvezi pomorskih delavcev v Trtu ustanovljena komunistična frakcija. Sledilo je ustanavljanje komunističnih skupin v večini strokovnih organizacij, komunisti so dobivali v njih vse večji vpliv.

22. septembra 1947 — je bil na Poljskem predlog vodstva KP SZ ustanovljen Informacijski biro komunističnih in delavskih strank (koordinirano inforburo, IB) kot mednarodno središče za izmenjavo izkušenj in koordi-

nacijo delovanja včlanjenih partij. Sedež informacijskega biroja je bil spočetka v Beogradu.

1960 — je bil Josip Broz Tito v New Yorku na XV. zasedanju generalne skupščine OZN imel govor, v katerem je zahteval odločno akcijo zoper zaostrovanje mednarodnega položaja, zaradi pogostih kriz in nerešenih vprašanj razorožitve in ostankov gospodarskih, socialnih in političnih odnosov kolonializma.

23. septembra 1942 — so partizani na Slovenskem sestrelili prvi nemški bombnik.

POSVETOVANJA Z AKTIVI ZMS

V času od 15. 9. do 26. 9. 1970 bodo člani občinske konference ZMS Slov. Bistrice obiskali vse aktivne in klube na območju občine. Ob tej priložnosti se bodo člani konference, skupno z nekaterimi vidnejšimi predstavniki krajevnih organizacij in družbenopolitičnimi delavci obširno seznanili s programi dejavnosti v posameznih aktivih ZM v občini. Posebno pozornost bodo posvetili dejavnostim aktivov v delovnih organizacijah, kjer od uvedbe gospodarske reforme aktivnost mladih beleži stalno upadanje. Ugotovitev, da so bili še pred reformo prav aktivni v delovnih organizacijah IMPOL in Steklarna iz Slovenske Bistrice najuspešnejši v občini, je tako toliko bolj boleča.

Na področju občine Slov. Bistrice deluje letos 21 aktivov ZM, ki vključujejo nad 200 mladih aktivnih članov, kar pa je v primerjavi s številom 7500, kolikor je mladih v občini, odločno premalo. Veliki del te neangažirane mladine je v občinskem centru, kjer si že vrsto let z več ali manj uspeha prizadevajo ustanoviti mestno mla-

PROSPEKTI V SRBOHRVAŠČINI

V zadnjem času smo v osrednjem slovenskem dnevniku Delo večkrat zasledili vabljive ponudbe (reklamo) za nakup osebnega vozila znamke austin, ki jih izdelejuje oziroma montirajo v Novem mestu. Ta vozila prodaja njihova poslovalnica v Ljubljani, ki ima sedež na Titovi 172.

Omenjeni poslovalnici sem pisal, da mi pošljejo prospekt tega vozila z navedbo pogojev in možnosti nakupa. Odgovor sem resda takoj dobil, natisnjen s ciklostilom v SRBOHRVAŠČINI. Sreča, da sem bil vojak, da sem njihovo ponudbo oziroma »PRODAJNE USLOVE« ko-

24. septembra 1938 — je notranji minister dr. Anton Korošec izdal odlok, s katerim so bila po vsej državi za nedoločen čas prepovedana zborovanja, posvetovanja ter zbiranja državljanov po ulicah in sploh na javnih prostorih.

1939 — je bil v Črnomlju zbor delegatov Zveze delovnega ljudstva z Dolenjske in Bele Krajine. Potrdili so program ZDL, sprejet na sestanku v Celju.

1940 — je okrožno sodišče v Novem mestu obsodilo na deset mesecev zapora člana OK KPS Jožeta Slaka, zaradi sestavka Propagandist in letakov, ki so jih našli pri hišni preiskavi.

1945 — je v Trstu stavkalo približno 200.000 delavcev zaradi odpusta nekaj tisoč delavcev iz ladjedelnice in drugih tržaških podjetij.

dinsko organizacijo. Tudi v drugi polovici letošnjega leta si bo občinska konferenca ZM prizadevala poiskati vzroke, da mladi v centru še danes niso enotno organizirani. Na osnovi le-teh bodo poizkusili najti pravo smer za ustanovitev mestnega aktiva.

Ker tako veliko število pasivne mladine v občini zaskrbljujoče vpliva na dejavnost in izvajanje številnih in zahtevnejših delovnih programov, se je občinska konferenca ZM odločila, da bo ena od pomembnejših tem pogovora tudi izvajanje akcije za povečanje števila članstva v obstoječih aktivih ZM. Na področjih, kjer aktivni še ne delujejo, bodo po možnostih ustanavljali nove.

Zaključki izvedenih posvetovanj v aktivih v občini bodo postali po analizi eno od osnovnih smernic nadaljnjih prizadevanj občinske konference ZM. Pričakujejo, da se bo do konca letošnjega leta povečalo število članstva ZM v občini za 20 do 30 odstotkov.

Viktor Horvat

Ob tednu planinstva

V tednu planincev od 6. 9. do 13. 9. 1970 se mnogim planincem v Sloveniji pridružuje 585 planincev bistriške občine. Kljub temu, da letos Planinsko društvo IMPOL iz Slov. Bistrice, ki združuje skoraj vse planince v občini Slov. Bistrice ni pripravilo širšega programa ob tej svečanosti, bodo bistriški planinci ta praznik proslavili na svojstveni način.

V nedeljo, 6. 9. 1970, se je skupina 32 planincev povzpela na naš najvišji vrh — Triglav. V naslednjih dneh pa bodo številni Bistričani, planinci kakor tudi tisti, ki se za izlete v planine odločajo samo ob izrednih priložnostih, obiskali bližnje in daljne planinske vrhove Slovenije.

Vse planinske postojanke na območju bistriške občine, ki jih ni ravno malo, so v zadnjih nekaj letih dobro obiskane. Med njimi zavzema posebno mesto planinski dom Antona Štuhecja pri Treh kraljih na bistriškem Pohorju. Ta dom je prav v teh letih (od 1954 dalje) dosegel svoj največji turistični vzpon. Leta 1954 je dom prevzelo v svoje okrilje planinsko društvo IMPOL, s čemer se je pričel njegov hiter vzpon v privabljanju planincev. Leta 1968 so dom obnovili, prav tako pa tudi njegovo okolico. S to pridobitvijo (centralno gretje) in sodobne spalnice, kuhinja z jedilnico, bife in sanitarije) se je dom vrstil med najlepše objekte te vrste na Pohorju.

Ze nekaj let pa se močno občuti pomanjkanje sodelovanja in vključevanja mlajših planincev, kar še posebej velja za pionirje. Vzrok temu je pomanjkanje strokovnega kadra za delo z

mladimi planinci. Samo v osnovni šoli Pohorski odred v Slov. Bistrici je nad 80 pionirjev-planincev, ki že tri leta brez uspeha iščejo iz vrst mladih učiteljev svojega mentorja, ki bi jih vodil na razne akcije in izlete ali tudi tekmovanja. Podobno zanimanje za planinstvo je opaziti tudi med učenci drugih šol na področju občine. Vodstvo planinskega društva si prizadeva, da bi v letošnjem letu uspeli dobiti mentorja in tako pričeli z načrtno vzgojo mladih planincev.

V okvirju PD IMPOL deluje tudi alpinistični odsek, ki že vrsto let uspešno obiskuje vse pomembnejše slovenske gorske stene. Načelnik odseka je Vlado Zafošnik.

4. julija, ob dnevu borca, so člani Planinskega društva IMPOL na svečani način razvili planinski prapor. Sedaj, ko jim finančna sredstva niso osnovni problem dejavnosti (v veliki meri jih podpira delovni kolektiv IMPOL, čigar ime tudi nosijo), si z vsemi silami prizadevajo povečati število članstva, predvsem iz vrst mladincev in pionirjev. Tako nameravajo na osnovni šoli Pohorski odred v Slov. Bistrici obnoviti planinsko sekcijo. V naslednjem obdobju pa bodo pripravili posebne planinske šole za svoje bodoče kadre, ki so trenutno osnovni problem za večjo dejavnost društva. V okviru prizadevanj za kar največje število novih ljubiteljev planin bodo v društvu organizirali večje število planinskih izletov na bližnje in daljne planinske vrhove in postojanke.

Viktor Horvat

Nesreča kolesarke

V Ormožu na Ptujski cesti se je pripetila prometna nesreča, ker je kolesarka tik pred prihodom osebnega avtomobila krenila iz svoje desne na levo stran vozišča.

Kolesarka Antonija Vizjak iz Ormoža, zaposlena v tovarni »Jože Kerenčič«, se je peljala po Ptujski cesti in pri odcepu k Zdravstvenemu domu hotela zaviti na to cesto, ne da bi se prepričala, če je vozišče prosto. Tedaj se je iz smeri Ptujja pripeljal z avtom Ivan Skrinjar iz Maribora, zaposlen v »Elektrovini« Maribor. Kolesarka je z zavijanjem zaprla pot nasproti vozečemu osebnemu avtomobilu. Skrinjar je začel takoj zavirati, a zaradi prekratke razdalje ni mogel preprečiti nesreče. Pri trčenju je kolesarko vrglo na prednjo šipo avtomobila in jo nato odbilo na pločnik,

kjer je obležala nezavestna. Odpeljana je bila v bolnišnico v Ptuj. Materialne škode je za 1150 din. jr

ZA DOBRO VOLJO

Jože je pripovedoval prijatelju, da se je odločil, da bo rekel ženi, da bo treba malo bolj varčevati pri gospodinjstvu.

»No, kako je bilo?« je naslednji dan vprašal prijatelj. Jože pa kisló:

»Kaže, da bo sedaj konec z mojimi cigaretami in pivom.«

On: »Razsipnosti me torej dolžiš. Kdaj pa sem še kaj po nepotrebnem napravil?«

Ona: »No, ročni gasilski aparat si kupil že pred leti, pa ga še niti enkrat nismo uporabili.«

Franjo Hovnik

JOŽE PRAPOTNIK IZ SREDIŠČA:

Bil sem v Vietnamu

Pred nekaj dnevi sem v Središču srečal Jožeta Prapotnika, ki ga že nekaj let ni bilo videti. Rojen je bil v Središču, tu je preživel tudi svojo bosonogo mladost z



Jože Prapotnik: Ob novem letu bom povedal kaj več

mnogimi dogodivščinami, ki jih otroci pač »naštímajo« v svoji razposajenosti. Vedeli smo, da je leta 1962 pobegnil v Italijo, kako je živel naprej ni do letos nihče slišal. Govorilo se je, da je v Vietnamu, zato sem ga prijateljsko nagovoril in skušal zvedeti vsaj drobec iz njegovega življenja. Sprva sem poskušal zaman, ker Joža ni hotel nič povedati. Pravi, da je vse še preveč sveže in je sploh prezgodaj, da bi lahko kaj povedal in nazadnje so to ta-

ki spomini, ki jih enostavno noče obujati, ker ga je groza. »Ja v Vietnamu si pa bil, mar ne?« sem silil vanj. »Bil sem bil in žal mi je, da sem bil,« je povzel in nadaljeval: »Izučil sem se za traktorista, vojake sem odslužil, pa nisem dobil službe. Odločil sem se, da jo bom »potegnil« v Italijo. To mi je brez večjih težav uspelo. Ko so me Italijani dobili, so me hoteli vrniti v Jugoslavijo, zato sem pobegnil v Francijo, kjer sem preživel štiri mesece. Prva dva meseca sem se skrival. Jedel sem, kar sem kje dobil ali vzel. Spal sem na plaži ob morju. Pesek se je čez dan ogrel in bilo je kar prijetno.

Kosmat in sestradan sem se nekega dne srečal s človekom, ki mi je dejal, da ima zame službo. Povabil me je v gostilno, kjer sem se najedel in napil. Ponudil mi je tudi cigareto in potem še delovno pogodbo. Naveličan stradanja in pohajkovanja poskrivališčih sem podpisal, ne da bi vedel kaj. Naslednji dan sem se znašel v vojaški kasarni. Fantje, ki so bili okrog mene so dejali, da sem kandidat za tujsko legijo. Šele čez tri dni sem spoznal, da sem padel v roke vojaškega agenta in da bom moral štiri leta ostati plačani vojak za najhujše boje.

Po dveh mesecih »dresure« so nas poslali v Alžir, kjer smo se kot francoski legionarji borili z Ben Belovim Alžirci. Na tem mestu pa nismo ostali dolgo. Po enem

letu alžirskih front so nas z letalom odpeljali naravnost v Sajgon, glavno mesto Južnega Vietnama. Tu je bilo še dosti težje. Cela tri leta sem ostal v tem »peklu«. Jedli smo sicer dobro kljub temu, da so skoraj v vsako hrano mešali mamila, ker normalen človek ne bi mogel premagati tistih strašnih naporov skozi neskončna močvirja. Tu sem prekinil njegovo pripoved z vprašanjem: »Si bil mogoče zraven pri tistih strašnih pokolih otrok in žena?« »Pri tistih množičnih nisem bil zraven. To so posebne enote, ki so sestavljene iz samih kriminalcev. Vsakodnevno pa se na fronti srečuješ z otroki in ženami.

Večkrat na dan si postavljen pred dejstvo ali bi streljal ali ne bi. Svojo kožo moraš varovati pred dvema sovražnikoma. Eden je spredaj, drugi pa je zadaj, ki pazi na te. To je navadno »delodajalec«, pri katerem smo res lepo zaslužili, to pa je tudi vse. Ker velja pravilo, da raje porabi dva naboja preveč kot enega premalo, smo navadno streljali na vse. Kljub temu pa se mi je vietnamska vojna tako zagabila, da sem večkrat bruhal.

Struktura vojakov na vietnamskih frontah je izredno pisana. Ni države na tem svetu, ki ne bi tu imela svojega »predstavnik«. Tu so zbrane vse barabe in vsi lumpi tega sveta. Največji topoglavci pa so Američani, je dejal Jože, ni pa hotel povedati zakaj. Pokazal je ve-

liko brazgotino pod brado, čijo, kjer sedaj živi.

Odsla sva na »dva deci« in tako sem zvedel še, da se dezerterjal iz tujske legije, je kot črni potnik (podkupil je nekega človeka na ladji) odpeljal v kanadsko mesto Toronto in od tam v ZR Nem-

Prvič po osmih letih je Joža prišel domov letos spomladi. Sedaj je bil drugič doma. Obljubil je, da bo ob novem letu spet prišel in takrat dopolnil to neverjetno zgodbo. jr

Pogovor o kitah in še o čem

Zagledal sem jo že od daleč, pravzaprav njeni dolgi kiti, ki sta ji bahavo viseli prek ramen in ji segali nekaj centimetrov nad kolena. Stala je pred ptujsko gimnazijo in čakala.

— Koga pa čakaš, sem jo radovedno povprašal?

Sestro Vlasto, ki hodi v gimnazijo. Ne vem, kje hodi tako dolgo, je nekoliko razočarano pripomnila.

— Bi se mi prosim predstavila, mislim kako ti je ime in kako se pišeš?

Metka Petek, doma iz Slovenskega trga v Ptujju.

obrazu pa ji je zalgral prikupen nasmeh. Imel sem občutek, da ji je moj kompliment ugajal.

— Prav gotovo si si zmerila svoje dolge lase. Pri kateri številki se je ustavil meter?

Ko imam kiti razpuščeni, so lasje dolgi en meter in deset centimetrov.

— To je pa veliko, sem se začudil?

Doma mi pravijo, da raste samo na lase. Nikoli ne grem k frizerju. Treba je le glavnik in skrbno nego, včasih pa tudi precej potrpljenja.

— Ti sošolci zaradi tvojih dolgih las nagajajo?

Ja, včasih me kateri potegne za kite, seveda sem zaradi tega hitro slabe volje.

— Pa takrat, ko boš odrasla, boš tudi nosila kite?

Tega še ne vem, odvisno bo od mode.

— Se na modo tudi že spoznaš?

Tudi na to vprašanje nisem dobil odgovora, pač pa je zalila njeno lice rahla rdečica, ki jo je Metka kaj hitro spet skrila v sproščenem pogovoru.

— Kje pa sta ata in mama?

Oba sta zaposlena. Mama dela v pekarni Vinko Reš v Ptujju, ata pa pri Agrottransportu.

— Imaš še bratca ali sestrico?

Imam samo 15-letno sestrico Vlasto, ki jo prav sedaj čakam.

Pri tem odgovoru je spet pogledala proti vratom gimnazije, če morda sestra že prihaja. In je še ni bilo.

— S čim se boš ukvarjala, ko boš velika?

Tega še ne vem. Prvo je šola in šele potem izbira poklica, mi je modro odgovorila prikupna Metka.

— Te lahko fotografiram?

Zakaj pa? Za časopis! Kaj, v časopis me boste dali?

Ja!

— Ali lahko?

Spet sramežljiv nasmešek, ki ga je ovekovečil tudi fotografski aparat.

— Nasvidenje, Metka Srečno!

Ko sem se vrnil iz Dijaškega doma, je še vedno čakala pred gimnazijo in se z rokami igrala s svojimi dolgimi kitami. Prav gotovo najbolj dolgima, kar sem jih kdaj videl.

J. Slodajak

Občina Slovenska Bistrica

NAJVEČ NESREČ POVZROČIJO DOMAČINI

Nagel razvoj cestnega prometa poraja številne probleme varnosti. Ugotavljamo lahko, da večina cest v slovenskobistriški občini ne ustrezajo tako naglemu prometu, pa tudi vozil je iz dneva v dan več. Na cestah se je nekajkrat povečalo število tovornih vozil, zlasti težjih.

Vse to povzroča, še posebej v turistični sezoni, številne probleme odvijanja prometa in varnosti. Skozi občino poteka cesta I. reda, ki ni v najboljšem stanju, skratka ne ustreza gostoti prometa. Če k temu dodamo, da je v občini nekaj klancev, ki so prava »poslastica« za voznike, potem lahko tudi vemo, kako težko je skrbeti za varnost.

Posebno težavno je v zimskem času, ko je tudi največ zastojev zaradi spolzkih strmin. Zimska služba si sicer zelo prizadeva, da bi preprečevala zastoje, vendar je to le omejevanje.

Težave nastopajo tudi v naseljenih krajih, kjer je go-

stoja prometa večja, ceste pa so ozke in slabe. Neurejene prometne površine imajo nedvomno velik vpliv na število prometnih nesreč, ki so velikokrat končajo z najhujšimi posledicami, zlasti tam, kjer ni urejenih prehodov za pešce, pločnikov in kolesarskih stez.

Tako pestra problematika pa zahteva od delavcev milice vedno večje napore na področju prometne varnosti. Prav gotovo pa ne morejo prevzeti in nositi vse odgovornosti in skrbi za varno odvijanje prometa le organi milice, temveč bi jo morali prevzeti vsi tisti, ki se neposredno ukvarjajo s prometno dejavnostjo. Zato bi morali prirediti še bolj kvalitetna predavanja prometne vzgoje, posebno še za šoloobvezne otroke.

V lanskem letu so delavci milice obravnavali 283 prometnih nesreč, leto dni prej pa le 233. Materialna škoda na vozilih in objektih je znašala 276.999,00 din. Iz podat-

kov, s katerimi razpolaga bistriška postaja milice je razvidno, da največ nesreč povzročajo prav občani bistriške občine. -d

KINO

GORIŠNICA

20. septembra angleški film GLEDALIŠČE SMRTI. LJUTOMER

19. in 20. septembra ameriški film SLAVNI FANTJE. 23. in 24. septembra francoski film ŠEHEREZADA. PTUJ

17. septembra italijanski film DA, GOSPOD. 18. septembra danski film STRESNIK, ŽENSKÉ IN SEKS. 19. in 20. septembra ameriški film KRVAVA OBALA. 22. septembra francoski film ZLATA VDOVA. 23. septembra ameriški film MURIETA. SLOVENSKA BISTRICA

18., 19. in 20. septembra ameriško-angleški film KARTUM. 22., 23. in 24. septembra ameriški film GOLO REZILO.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

20. septembra ameriški film GROZODEJSTVO V ČRNEM GOZDU. ZAVRČ

20. septembra ameriški film TAJNI AGENT FLINT.



Metka Petek s svojimi dolgima kitama

— Koliko pa si stara?

Stara sem 10 let in hodim v 4. razred osnovne šole Tone Žnidarič v Ptujju, je razvila zgovorna in prikupna deklica najin pogovor in naključno srečanje.

— Vidim, da imaš zelo tepi in dolgi kiti. Si ponosna nanju?

Ob tem vprašanju je Metka le skomignila z rameni, na

Mlada Subotičanka Sandra Milunović, edina ženska — kombajnist v Jugoslaviji, zasluži v sezoni žetve milijonov, jih potroši na potovanjih.

Bikini na kombajnu

Slekla se je v bikini, sedla na kombajn in začela žeti na rostranih ravninah v okolici Subotice. Kmetje so se sgražali, niso mogli verjeti, da se dekleta ne sramuje zaradi svojega skromnega oblačila. Nje to ni motilo. Po napornem delu je odšla k studencu, se še bolj razgoletila in okopala.

Sandra Milunović, kmetijski tehnik, je verjetno edino dekletko — kombajnist v Jugoslaviji in najbrž tudi na svetu. Popolnoma vseeno ji je, kako gledajo na njeno obnašanje Subotičani.

— Najbolj važno je, pravi, da je sveža in čista.

Takšno je obnašanje dekleta, ki je lastnik kombajna. Začelo se je takrat, ko so prišli v trgovsko podjetje v Subotici, kjer je bila zaposlena kot uslužbenka, — ne-

Misel ji je bila všeč. Vzela je 450.000 S din prihranka in kupila kmetijski stroj. Priznala je nekaj za popravilo in se lotila dela. Ze v prvi sezoni je zaslužila okrog 2 milijona S din, prodala stari kombajn in kupila novega. Saldo na njeni hranilni knjižici se je znatno povečal. V odmoru med dvema delovnim dnevnoma Sandra najraje išče prijateljstvo med knjigami in glasbo. Oblači se tako, da je v Subotici težko najti bolj elegantno žensko. Je zelo razgledana in družabna. Z njo se lahko pogovarjate o književnosti, ekonomiki, glasbi, modi... pa tudi politika ji ni tuje področje.

— Ali ni ponižujoče, da se baviš s kombajniranjem? To je celo za moške naporno delo! ji pravijo prijatelji.

tovala je celo Jugoslavijo in 15 evropskih držav. Ostanek letošnjega poletja je preživevala v Budvi in za tem odpotovala na 3-mesečno turnejo po Veliki Britaniji. Še letos namerava zapustiti stari kontinent in odpotovati do Avstralije.

Nemirno dekletko ne more dolgo ostati na enem mestu. Vedno išče nekaj novega.

Danes sem kombajnist, a jutri: bomo videli. Kombajn bom čez tri leta najbrž prodala in se oprijela nekaj novega. Ne vem še česa. Pšenica, ječmen in druge žitarice

ce mi ne povzročajo pregla- vic, ne sramujem se svoje- ga dela in pogledov, ko se skoraj polnoga sončim na kombajnu ali umivam pri studencu. Dolgčas je moj najhujši sovražnik. Privlačne in drage so mi naše rav- nice, ko na njih valovi žitno klasje, vendar pa mi poleg kombajniranja ne nudijo ti- stega, kar si želim.

Sandra ni hotela povedati, kaj si želi. Iz oči ji je sijala misel na popotovanje in ve- selo družbo.

Tekst in slika: Bora Vojnovič
Prevod: J. S.

Ostala sem zapuščen otrok...

Lep, sončen dan je bil, ko sem se oglašil pri družini Damiš v Žerovincih. Gospodarja, ki ima že štiri križi na hrbtu, sem dobil v delavnici, kjer opravlja razna kolarska dela. Pogovor je ste- kel v pravem domačem vzdušju in prav presenečen sem bil nad prijaznostjo teh preprostih ljudi. Gospodar je še trdna korenina in ponosen na svoj poklic. Njegova žena Antonija in trije vnuki žive od sicer skopega zaslužka. ki ga prinaša obrt in doho- dek, ki je plod trdega dela na majhnem posestvu.

Antonija mi je veliko po- vedala o svojem trdem delu in življenju. Imela je enega sina, toda tudi ta jo je zapu- stil. Odšel, oziroma bolje po- vedano, pobegnil je s svojo ženo v Zahodno Nemčijo, njej pa zapustil svoje tri o-

troke.

Ker je Antonija preganja- lo delo, sem poprosil njeno vnukinjo Ivanko za kratek razgovor, ki se je proti pričakovanju zavlekel:

»Ivanka, čeprav ti je šele sedemnajst let, ti je gotovo stara mama povedala, kako je s teboj. Morda veš, zakaj sta tvoj oče in mati odšla in te pustila na milost in ne- milost usode?«

»Bilo mi je šele šest let, tako je pripovedovala stara mama, ko sta oče in mati od- šla. Moja dva brata sta bila še mlajša. Nekega jutra pred enajstim leti so moji starši izglnili neznanu kam. Tretji dan po njihovem odhodu so nas otroke po naključju našli sosedje in se seveda za nas zavzeli. Trije sosedje so so se zavzeli vsak za enega izmed nas. Tako sem ostala

zapuščen otrok. Ko so starši izvedeli, kaj se je zgodilo, so nas vse tri vzeli k sebi in nas vzgajali, da smo postali to, kar sedaj smo. Jaz sem pred dvema leti končala osnovno šolo in ostala doma, kot pomoč pri delu, da vsaj deloma poplačam skrb in trud, ki sta ga moj stari oče in mati imela z menoj.«

»Kako pa ste pozneje zve- deli, kje sta oče in mati?«

»Pisali so nam in obnem sporočili, da ne marajo več videti svojih otrok, kar vam lahko dokažem, ker še vedno hranimo tisto pismo.«

»Ali si jim tudi ti mogoče že pisala?«

»Da. Pisala sem jim dva- krat. Prvič sem odgovor do- bila, vendar takšen, da sem bridko zajokala, ko sem ga prebrala. Pisala sta mi nam- reč, da me sploh ne poznata in da se ne spominjata, da bi kdaj sploh imela otroke. Na drugo pismo pa sploh ni- sem dobila odgovora. Od te- daj jima tudi več ne pišem.«

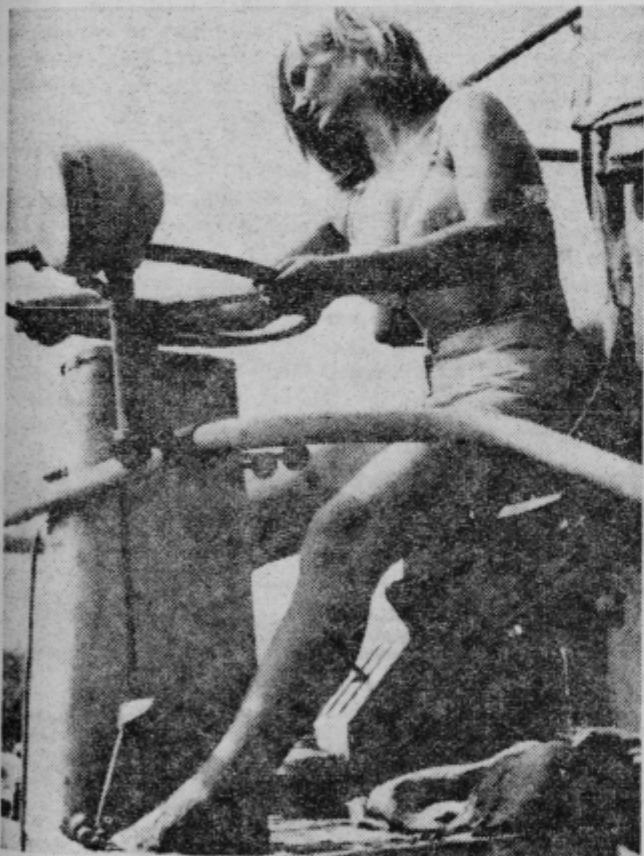
Ko je izgovorila te zadnje besede, zdaj že s tresočim glasom, je krčevito zajoka- la. Zazrl sem se v njen mladi obraz, v te lepe oči in vir grenkih solz, ki jih je pretaka- la. In zbal sem se, da se na tem mladem obrazu ne bo ni- koli več pokazal tisti veder, mladostni smehljaj.

STARŠI!

Preberite si žalostno zgod- bo tega dekleta in sami obso- ditte, kar je obsojanja vred- no, jaz pa bom ob koncu do- dal samo še to:

Kako naj pričakujemo ko- eksistenco in izžitje med na- rodi, ko pa je nismo v stan- ju doseči v družini, ki je osnovna enota — vezni člen v verigi vsakega naroda, vsa- ke človeške družbe...

Franček Kelemina



Sandra na svojem kombajnu

ki zelo »važnik poslovni part- nerji, ki bi jih morala Sand- ra »zabavati«. Ko je opazi- la namero svojih predpostav- lenih, je takoj napisala od- poved.

Znašla se je na ulici brez zasluzka.

Simpatična dvajsetletna Sandra je nekaj tednov ta- vala po mestu in iskala za- poslitev. Zalostna in razoča- rana se je nekega dne poto- žila svojemu znancu in mu povedala, kaj se ji je pripet- ilo.

— Kupi na odpadu stari kombajn, ki je še vedno v dobrem stanju.

— Vi ste staromodni, od- govarja Sandra Milunović. Jaz sem lastnica stroja, u- pravljam z njim in mu zapo- vedujem. Prosim vas, kaj je v tem ponižujočega? Kot diplomirani tehnik agrono- mije se dobro spoznam, kako se tej reči streže. Delo o- pravljam strokovno in vest- no. Mnogo bolj sem zadovolj- na kot prej, ko sem delala v pisarni.

Sandra zelo dobro govori italijanski, nemški, angleški in madžarski jezik. Skoraj ves zaslužek, ki ji ga pri- nese sezona žetve »skombaj- nira« na potovanjih. Prepó-

STAR ČASOPISNI PAPIR

Skoraj ni družine, ki ne bi bila naročena vsaj na en ča- sopis. Marsikje ga sproti po- rabijo, pri drugih pa se pa- pir začne nabirati in večkrat smo v zadregi, kam z njim.

Večkrat gospodinje pozab- ljamo na časopis in ga pre- malo uporabljamo pri svojih vsakodnevnih poslih.

Kje si lahko pomagamo z njim?

Nobenega gospodinjskega dela ne bi smeli začeti brez časopisa. Naše delovno me- sto, najsi bo to klasična miza sredi kuhinje ali prostor, namenjen pripravljanju jedi v modernih stanovanjih, pre- grnemo vselej z več listi ča- sopisa. Na njih čistimo ze- lenjavo, lupimo krompir, tre- bimo solato, režemo čebulo, skratka opravljamo sva dela, ki spadajo v predpripravo jedi. Po končanem delu od- padke zavijemo, vržemo v posodo za smeti ali v jašek za odpadke in že se bomo lahko lotili naslednjega dela. Ali ste pomislili, v čem vsem nam je koristil časopis? Miza je ostala čista, nobenih sme- ti na tleh, nič nereda po ku- hinji, pohištvo smo obvaro- vali prask ali urezov, ko nož

mimogrede zdrkne ali kak drug predmet zapusti trajno okvaro.

S časopisnim papirjem, do- bro narezanim ali nastrga- nim, najlepše umijemo mlečne in oljne steklenice. Ko ga spravimo v steklenice, ga za- lijemo z malo vroče vode in gosto kašo toliko časa potres- savamo, da pobere vse mlečne in oljne ostanke.

V slabem vremenu, ko se vrnejo družinski člani do- mov z mokrimi čevlji in klo- buki, se spet spomnimo ča- sopisa. V obnavalo natlačimo v kepe zmečkan papir, da vpije vlago z notranje strani. Čevlji se hitreje posušijo, kar si posebno želimo pozi- mi, da lahko malemu smu- čarju ali sankarju čim prej spet omogočimo zimsko ves- elje, obenem pa čevlji ohrani- nijo tudi prvotno obliko. Isto velja za pokrivala.

S časopisom nabašemo zim- sko obutev, ki jo spravimo čez poletje: škornje, visoke čevlje itd. Papir odleže za kopita, ki jih ni v nobenem gospodinjstvu toliko, da bi jih lahko napeli v vsak par čevljev.

Časopisni papir je odlično

polnilo za vložke med dvojnimi okni pozimi. Na lahko zmečkan papir ovijemo z več razgrnjenimi polami, da dobimo debelo klobaso, ki je primerno za vložke. Čeprav je to pre- vleko, ali pa klobaso obdamo z lepšim papirjem in jo polo- žimo med okna. Tak pa- pirnat vložek lahko večkrat menjamo in nam ni treba čakati, kot navadno delamo z vložki iz blaga, do pomladi, da vse sajaste in bolj črne kot bele končno operemo.

In še nasvet, za katerega morda ne veste.

Zgodi se, da nikakor ne moremo zabiti žebelja v zid. Luknja se veča, žebelj se ma- je, ali naj začnemo steno načenjati še na enem mestu? Časopis, naš pomočnik, bo tokrat nadomestil mavec, ki ga trenutno ni niti prahu pri hiši. Žebelj bomo ovili z mokrim papirjem in potisni- li v odprtino. Ko se bo papir čez dan ali dva posušil, bo trd kot mavec in žebelj bo močno pritrjen. Ob tej priči- ki se boste gotovo spomnili, da so vaši otroci ali ste morda tudi sami iz razmočenega časopisa oblikovali glave lučk.

Torej, čemu vse lahko slu- že star časopis!

Nezaslužen poraz Osankarice

Bistriški nogometaši so v nedeljo gostovali v Ravnah na Koroškem, kjer so se pomerili z domačim Fužinarjem. Na pot so šli skoraj z nikakršnimi možnostmi za uspeh, saj doslej proti Fužinarju na njihovem igrišču Osankarica še ni osvojila točke. Srečanje se je pričelo po dvajsetminutni zamudi. Bistričani pa so takoj v prvih minutah presenetili z odličnimi akcijami. Najprej se je izkazal Stegne, vendar dobro odmerjen strel ni našel poti v nasprotnikovo mrežo. Kmalu zatem je odlično prodril V. Golob, domači napadalci pa so ga grobo zrušili v šestnajstmetrskem prostoru. Glavni sodnik je brez razmišljanja pokazal na belo točko, kljub temu pa je prišlo do odvednega razgovorjanja. Obveljala je sodnikova odločitev — enajstmetrovka. Bistričanom se je torej pokazala odlična priložnost, da dosežejo vodstvo.

Najtežjo kazen je izvedel Pristovnik, njegov strel pa je »obsedel« v mreži. Sodnik je presenetil s čudno odločitvijo, saj je moral Pristovnik enajstmetrovko streljati še enkrat, ker gostujoči vratar pri izvajanju najtežje kazni ni miroval. Spet smo lahko videli razpravljanje s sodnikom, končno pa je Pristovnik tudi v drugič potrdil zadenetek. Osankarica je presenetljivo povedla z 1:0. Okoli 300 domačih gledalcev je ostalo presenečenih, pa tudi enajsterica Fužinarja se sprva ni znašla. Bistričani so imeli še nekaj lepih priložnosti. Vendar so ostale neizkoriščene. Prvi polčas se je končal z vodstvom Osankarice, številni navijači, ki so spremljali svoje nogometaše, pa so še vedno upali, da bodo Bistričani končno le osvojili točko.

V drugem delu so nogometaši Fužinarja nadaljevali s precej grobo igro, ki je bila rezultat vodstva gostov, vendar pa moramo zapisati, da tudi Bistričani niso mnogo zaostajali, kljub temu pa je ostrejša igra Bistričanov razumljiva, saj so branili kar obe točki in to na tujem terenu. Vse skupaj pa ni veliko zalego. Domačini so izenačili po napaki Osankarice in v sredi drugega polčasa je že bilo 1:1. Kljub vsemu je še vedno ostajal košček nade. Da Bistričani osvojijo na »vročem« terenu točko, kar bi bil vsekakor velik uspeh.

Bolj, ko so se odmikale minute, bolj so domačini napadali, nekaj minut pred koncem pa je bilo konec vseh bistriških upov. Obrambni igralec Vasič, ki je bil sicer najboljši v enajsterici Osankarice, je zrušil domačega napadalca in sodnik je še enkrat pokazal na belo točko. Domači so povedli z 2:1, zapišemo pa lahko, da bi vratar Osankarice Kotar z malce več sreče enajstmetrovko ubranil.

Do konca srečanja ni preostalo več veliko časa. Bistri-

čani so izvedli še nekaj hitrih protinapadov, ki pa so se končali ob grobi domači obrambi. Omeniti pa moramo, da je domači vratar dobesedno pretepel Bistričana Kureža, vendar sodnik tega ni videl. Srednji napadalec Osankarice Topič je protestiral pri glavnem sodniku, ob tem pa seveda uporabil »preostre« besede, tako da mu je

le-ta pokazal pot v slačnico. Poraz Osankarice je nezaslužen, saj so Bistričani prvič letos dokazali, da znajo zaigrati dobro, prav gotovo pa bi si zaslužili vsaj točko. Po tretjem kolu je Osankarica brez točk na zadnjem mestu, v nedeljo pa se bo pomerila s Steklarjem iz Rogaske Slatine. Prav gotovo je to velika priložnost, da končno poskušajo osvojiti obe točki in se tako rešiti precej težavnega položaja.

D. Utenkar

REZERVIRANO ZA LUJZKA

DOBER DEN DROGI PRELEKI NO FSA REZERVIRANA ŽLOHTA Z MOJEGA REZERVIRANEGA KOTA!

No ja, zaj pa po momo prvoga vraga. Z vročega poletja smo naenkrat v jesen skočili. Vete, jas sen že toke sorte ftič, ke se jeseni najbolj bojim. Negda je ena pesem pela: »Jesen rumena dobra žena, kaj nan boš prinesla?« Pa vete kaj? Vejke kupe jobolk, ki jih sploh nemo mogli odati ali pa mo jih šenkovali za mini cene. Jebal ali vrag, kak te to more biti? Če človek kaj kúpi, je fse tak maksi drogo, če pa kokšni kmetijski pridelek odoš, pa narediš to po tokih mini cenah, kak če človek gleda tote mlode frčafele, ki majo okoli popka samo en faloček blaga, ki kumer skrije najhujšo tarčo seksualne revolucije. Vete, kaj sen preštima zaj tote jesenske dni? Pret, gdo smo cele dneve od ranega útra pa do poznega večera delali no se montrali na grúnti, nas niben hujdič no nibena žlohta no prijetel z

mesta neje priša obiskat. Pje, zaj v jesen pa se po začaja izletniški turizem v Prlekijo no v Haloze. Jas tumi že dogo provin »fičo tranzitni promet«. Pa vete zakaj? Porka dreta, saj bi nan rada tota mestna žlohta topla no mrzla, prijeteli pa tudi toki ki smo jih samo enkrat ali dvakrat vidli — sproti odpelali fse jobolka, grúške, krompir no druge jesenske pridelke. In to seveda tak po prijeteljskih cenah, dosti pa je seveda tudi tokih, ki za pun fičov kuferram pozobijo še bog lunaj rečti. No vidite, tak smo v jesen na podeželji zanimivi. Hujdo je tudi z našimi goricami. Jas man gorico glih tak pri cesti ke lahko vsoki vidi, kak je kaj z letošjin pridelkon. Večkrat se mi je že zgodilo, ke sen z goričnin kolekcon kokšnega krščenega »škorca« lovija, ki je v moji gorici grozdje klúva. Klopotec pri toti zadevi več čista nič ne pomoga no sen že razmišlja, ke mo si moga okoli gorice električni drot napelati, saj mo si dr-

gači ob cajti brotve zapstuj polovjoke zamaka.

PISE VOHLOČ IZ ORMOŽA
Pozdovleni no drogi Lujzek!

Po dugen cajti sma po drogoč vkúp tresnola. Veš, provijo, ke si pri nas vsoki delovni človek zasluži letni dopust pa sen se tudi jas malo duma v soleni vodi namaka. Veš, zadeva je nekaj tak zglednola: gdo ba v našen noven ormožnen bazeni prevejkí dreng, te sen si jas natoča v škač vodo, vsipa notri malo soli no si poleg peja: »Ko ima pare, kupa se u moru, ko nema para, kupa se kod kuče u lavoru!«

Veš, Lujs, pa še pri ten sen meja vejke težove, saj se nan je letos večkrat mestna vaserlajtna pokvorila. Enkrat je bija krif bazen, enkrat pa je cev počila, fčosik se je pumpa pokvorila, največkrat pa smo seveda vsi Ormožani zavolo toga fejst preklinjali. Najvekša težova bla je pač v ten, ke smo pred leti fse ročne studence doj zakopali, saj so nan tisti boj pametni rekli: »Kaj te ž jimi, če pa momo vaserlajtno.« Letos smo zavolo tega večkrat gor pločali, saj smo si mogli hoditi po vodo eni na Hardeg, drugi pa v Lešnico ali celo v Püšence. Sen pa to je to povprečna razdalja tri kilometre. To enkrat sma z mojo Trezo kar na glovi vsoki en škač fršibala. Šijak mi je čista v hrštenico zleza no sen doba celih šest dni bolniške. Gospod dohtar so mi rekli, ke sen doba heksšus.

Veš, pa tudi s totimi filteri v našem kopalnen bazeni je nekaj narobe. Večkrat se pokvorijo novodno glih te, gdo me voda že precih žmah na crkjenih ribah. Ja, pa še bi ti moren napisati: lačen kavuk sen se odprava v ormoški hotel na sendvič, pa sme najprej potolažili, ke nemojmo krúha, potli pa so mi že povedali, ke so jin tudi klobose sfalile. Preostalo mi je edino to, ke sen si lačen posa oči po tistih uvoženih rožah.

Ja, pa še to ti moren povedati, da man nogo v gipsi. Bija sen v Klučarovcih na tomboli, pa je moja korta pejurjof gvinola. Seveda storih. Tak sen skoča na odevke sen si neke gleženj zmonta no man zaj seveda zavolo toga več škode kak haska.

Vohloč iz Ormož

Pozdovleni!

Rešen vas samo križi na montre jezdiyo v Ormoži. Pišeš, ke voda v bazeni fčosila po crkjenih ribah smrdi. To ga skoro nemren vervati, saj sen to enkrat vjda, ke so no tri plavale same mlode ščukice, z dvema plavutima odspredaj, z dvema zodih no dvema balončkoma na prsah. Pišeš tudi, ke si v gipsi. Čmaš nogo v gipsi, neje ta hujdo. Če gren jas na tomobolo, skoro fsokokrot dobim kokšni »poglovni dobitek« no man novadno glavo obvezano. Naj bo zadosti.

Lujzek

horoskop horoskop horoskop horoskop



JVEN
od 21. marca
do 21. aprila

Prepričani ste, da vas v poklicu potiskajo v kot, kar pa seveda ne bo najbolj držalo. Cas terja od vas, da pokažete kaj znate, zato ne oklevajte in pohitite.



RAK
od 23. junija
do 22. julija

Vaš vpliv in ugled se stopnjujeta. Kar ste zamudili, boste kmalu nadoknadili. Konec tedna se vam bo izpolnila davna želja. Potem boste za življenje dobro oboroženi.



VEHTNICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

V zasebnem krogu ste spet središče pozornosti. Dosegli ste vse, kar ste hoteli. Zdaj ne vihajte nosu, temveč uživajte v vsakdanjem miru. Bodite velikodušni do prijateljev.



KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

S premisleki izbirajte poti v sredstva. Naslednji dnevi bodo prepleteni z doživetji, ki pa ne vas ne bodo bistveno vplivali. Otrsite se stalne nejevolje, drugače bo narobe.



BIL
od 21. aprila
do 21. maja

Samostojnejši ste postali, podjetni in znate izkoristiti svoje prednosti. Če hočete doživeti veselje, se samo malo potrudite. Pazite na termine. Uživate sedaj, ko je to mogoče.



LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

Naučite se čakanja in potrpljenja. Usodno dogajanje v zasebnem življenju bo imelo posledice tudi na delovnem mestu kjer lahko pričakujete dobrih novic in kup denarja.



SKORPLJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

Vaše navdušenje za določene načrte raste. Morda se vam posreči kar največji dobitek. Barometer življenjske radosti kaže na lepo. Tudi vaši zasebni problemi bodo splahneli.



VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

V družinskem krogu so nekatere stvari videti zelo zapletene. Seveda pa ni tako hudo kot kaže. Popustiti boste morali s svojjo trmoglavostjo, ki zares ne vodi nikamor.



OVOJČKA
od 21. maja
do 21. junija

Kar imate za provokacijo, splahni namenjeno vam. Samo pričati kvečjemu obronbi igralce boste v igri. Najbolje je, da se ne vmešavate in pustite probleme reševati drugim.



DEVICA
od 23. avgusta
do 22. sept.

S predstojniki izhajate bolje kot kdajkoli prej. Vaše predloge sprejemajo, vendar pa ne smete biti preveč zanesenjaški. Vse skupaj le jemljite z rezervno.



STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

Čudni nesporazum v zasebnem življenju. Bodite mirni in preudarni, da ne pride do najhujšega. Nekdo v vaši okolici ima pomisleke. Skuhali vam bodo kašo, toda tudi samo pojedli.



RIBI
od 21. februarja
do 21. marca

Da boste prebrdili sedanjí težave, morate imeti široko srce. Naučiti se morate prenašati druge, če vam je to prav ali ne. Ščerc pa imate srečno roko no boste z vsem uspehi.

Družina Lids iz Londona je s svojimi malimi petorčki pravi otroški vrtec. Iz revije »Start« posredujemo nekoliko skrajšani prevod zanimive družinske zgodbe.

Kako živijo londonski petorčki?

Če rodi mati tri otroke, je to prava senzacija za medicino in za časnike, ki kaj hitro ponese vest širom po svetu. Medtem pa sta dve ženski doslej že rodili šestorčke in sta bili obe pred porodom podvrženi zdravljenju proti sterilnosti. Dan za dnem sta objokavali svojo usodo in čakali, kdaj jima bo začelo pod srcem utripati novo življenje. Tudi pomoč najbolj znanih medicinskih strokovnjakov ni pomagala njunim materinskim čustvom. Bili sta razočarani. Zatem je Rimljanka Loredana Lucii

secu nosečnosti svetovali, naj grem na kliniko. Začeli so me »pripravljati« na velik dogodek. Večkratni porod, najbrž sedem otrok, so me »tolažili«. V začetku sva bila z možem zaskrbljena. Jaz sem gospodinja, on pa elektrotehnik.

Dva meseca pred planiranim porodom se je zbralo okoli Rosemary 13 zdravnikov. Prvi otrok se je rodil mrtev. Čez štiri ure je prišlo na svet ostalih pet. Fantek je tehtal 750, štiri deklice pa so bile nekoliko težje. Največja je tehtala 1200 g. Otroci so bili do pomladi v inkubatorju, so različni in vsi zdravi.

Oče in mati sta srečna, čeprav je vsaka ura v naprej določena za skrb in nego malega otroškega vrta.

— Sva oče in mati, ki morata vsak načrt pomnožiti s številko pet, — pravita srečna zakonca.

— Otroci se zbudijo vsi hkrati, nadaljuje Rosemary. Prve dni smo John, moja mama, jaz in sestra nosili na rokah tistega otroka, ki

je bil najbolj »glasen«. Za tem sta prihajala mama in sestra na pomoč samo ob nedeljah. Pomagali sta pripraviti kosilo. Midva z možem sva skrbela za kričače. Po vrsti sva si dajala opravka enkrat s Karo, drugič s Sharon, Joano, Tanjo in Garyjem. Mož je pripravljajl dupe, jaz pa sem jih hranila, on je meril obroke, jaz sem jih povijala. Takšna je bila najina družinska delitev dela. Zanimivo je to, da noben otrok ni preveč ljubosumen. Ko zajoka eden, mu pomagajo tudi drugi. Ko utihne prvi, se umirijo tudi drugi. Tako sodelujejo eden z drugim...

Londonska novinarka Mood Araldi piše: Tiste tri ure, ko sem bila na obisku pri Rosemary, je oprala in oblekla svoje malčke, pogrnila mizo in pripravila kosilo. Zatem je sedla v naslonjač in pletla. Od časa do

časa je začebljala svojim otrokom:

— Tanja, zakaj jokaš, ali ne veš, da se to ko imam obisk, ne spodobi? Sharon, ne grizi si noge. Kako lepo poješ, Gary!

Nikoli jih ne oblači v enaka oblačila, celo kapice so različne barve.

— Stari so devet mesecev. Vse znajo pokazati. Srečo, zadovoljstvo pa tudi jezo. To niso samo moji otroci, to so tudi moji prijatelji. Moj večrajšnji otrok, mož John, zna vse odlično organizirati.

Rosemary Lids pripoveduje to brez posebnega razburjanja. Ne dopušča, da bi ji žalostna zgodba Loredane Lucitelli izzvala solze.

— Zakaj bi jokala? Lepo je, ker je povedala, da bi hotela še enkrat roditi toliko otrok!

To je zares velik dogodek.

Prevod: J. S.



Očka John s petčlanskim »ansamblom«



Srečna mamica z malim Garyjem

telli rodila šestorčke. Umrli so drug za drugim. V trenutkih razočaranja in nesreče je mirno dejala: »Še enkrat bi hotela roditi toliko otrok!«

Zavedala se je, da je to velik dogodek. Za njo je presenetila medicinsko in vso svetovno javnost Londončanka Rosemary Lids, ki je lani decembra prav tako rodila šestorčke.

— Zdravniki so mi jih »obljubili« sedem, pravi v šal.

Rosemary Lids je bila v zakonu štiri leta. Bala se je, da bo njen zakon kot drevo brez vej, da ne bo mogla osrečiti sebe in moža z otroškim jokom. Iskala je najrazličnejšo medicinsko pomoč. Naposled je zanosila. Poslušajte, kaj pravi o tem edinstvenem dogodku:

— Stara sem bila 24 let. Zdravniki so mi v petem me-



KREDITNA BANKA PTUJ in KREDITNA BANKA MARIBOR

razpisujeta

XXI. NAGRADNI NATEČAJ ZA VLAGATELJE HRANILNIH VLOG

Razpisani nagradni natečaj velja od 1. julija do 31. oktobra t. l. Za vlagatelje sta banki pripravili 180 praktičnih nagrad in 2 osebna avtomobila.

Tudi po tem natečaju bodo vsi vlagatelji vezanih vlog zavarovani za vse primere nezgod. Pravico do žrebanja si bo pridobil vsak vlagatelj, ki bo imel na dan 31. oktobra t. l. vezano vlogo najmanj 1000 din na hranilnem ali deviznem računu.

KREDITNA BANKA PTUJ in MARIBOR nagrajujeta svoje varčevalce najboljše.

KORISTNI NASVETI

Kurja očesa odpravimo s salicilnim obližem ali z mažo, ki vsebuje to kislino. Pri tem je treba paziti, da damo obliž res samo na kurje oko. Po nekaj dneh se bo koža zmeščala, navadno pa se po daljši topli kopeli izlušči tudi kurje oko. Proti bolečinam so priporočljive nožne kopeli, ki smo jim dodali malo boraksa. Predvsem pa je treba poskrbeti za prostorno obutev, da se kurje oko ne bi znova pojavilo.

Hišna goba živi na odmrlih organizmih. Poznamo več vrst hišnih gob; pri nas so najbolj poznane tri: solzeča se goba in dve drugi vrsti hišne gobe. Proti prvi nimamo zanesljivega sredstva, drugi dve pa lahko odpravimo.

Hišna goba napada predvsem les iglavcev. Če les ni na dovolj zračnem prostoru, daje gobi možnost, da se razvije. V hiše pride s kurivom. Iz lesnega staničja sesa zase potrebne sokove in tako razkraja les. Njeni poganjki prodro opečni zid, da bi našli svež les. Tako se razpase po vsej hiši, razje okvirje oken in vrat, stropne trame in ves drugi les.

Hišno gobo je zelo težko zatreti. Najprej je treba ugotoviti, za katero vrsto gobe gre. Če je goba solzeča se vrste, je vse prizadevanje zastoj in se bo treba odpraviti lesenemu podu. V vsakem primeru poklicati na pomoč gradbenega strokovnjaka, ki bo gobo uničil.

Prah spravimo iz preprog, če jih viseče iztepemo na notranji strani. Sodoben pripomoček za čiščenje preprog je sesalnik. Pri novih volnenih preprogah moramo paziti, da sesalnik ne potegne iz preproge preveč vlaken, kar preprogo razredči. Zato moramo sesalnikovo šobo ali krtačo nekoliko odmakniti.

Pred likanjem je treba likalnik obrisati s suho krpo. Prepričati se namreč moramo, če je čista spodnja ploškev, zato potegnemo nekajkrat z likalnikom po mokri krpi. Če likamo po mokri krpi, ki jo namakamo v kis ali salmijak, likalnikova plošča rada zarjavi. Zato jo je treba po končanem likanju dobro izmiti in obrisati do suhega.

Tednik, vaš list

RADIJSKI PROGRAM

NEDELJA, 20. septembra

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved — Rekreacija 5.45 Informativna oddaja 6.00 Jutranja kronika 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja 6.50 Danes za vas 7.00 Poročila 7.20 Vremenska napoved — Informativna oddaja 7.30 Za kmetijske proizvajalce 7.50 Informativna oddaja 8.00 Poročila 8.05 Mednarodni pristaniški koncert 9.30 Operetne uverture 10.00 Poročila 10.05 Še pomnite, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela 10.40 (EP 10.45 Poslušalci čestitajo — vmes ob 11.00 Poročila 12.00 Poročila 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 Reportaža 13.50 Domači napevi 14.00 Poročila 14.05 Igrajo pihalne godbe 14.30 Humoreska tedna 14.50 Pevec Mišo Kovač 15.00 Poročila 15.05 Iz opernega sveta 16.00 Radijska igra 16.50 EP 17.00 Poročila 17.05 Nedeljsko športno popoldne 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.20 Plesna glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočno 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

VSAK DAN

RAZEN V NEDELJO:

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas 5.45 Informativna oddaja 6.00 Jutranja kronika 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja 6.50 Rekreacija 7.00 Poročila 7.15 Informativna oddaja 7.25 Radijski in TV spored 7.45 Informativna oddaja 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 21. septembra

14.00 Poročila 14.10 Operetne melodije 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Orkester Montematti 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Glasbeno popoldne 18.00 Poročila 18.15 »Signal« 18.45 Naš podlistek 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Trio Avgusta Stanka 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Alban Berg: Wozzeck 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočno 23.15 Plesna glasba 24.00 Poročila.

TOREK, 22. septembra

14.00 Poročila 14.10 Mladinska instrumentalna glasba 14.25 »Na poti s kitaro« 14.40 Dubrovniški trubadurji 14.55 Združenje kreditnih bank Slovenije 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 W. A. Mozart: Arije iz opere »Čarobna pi-

sčala« 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Popoldanski koncert 18.00 Poročila 18.15 V torek nasviden! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel bratov Avsenik 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Prodajalna melodij 20.30 Radijska igra 21.27 Lahka glasba 22.00 Poročila 22.15 Jugoslovanska glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočno 23.15 Plesna glasba 24.00 Poročila.

SREDA, 23. septembra

14.00 Poročila 14.10 Z orkestrom Philharmonia 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Recital pianista Marijana Fajdige 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Mladina sebi in vam 18.00 Poročila 18.15 Modest Musorgski — Maurice Ravel: Slike z razstave 18.45 Kulturni globus 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Koncert zbora in orkestra Slovenske filharmonije 21.20 Lahka orkestralna glasba 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočno 23.15 Plesni zvoki 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 24. septembra

14.00 Poročila 14.10 »Pesem iz mladih let« 14.25 Popevke iz studia Radia Zagreb 14.55 Slovenije 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Skladbe Alojza Srebotnjaka 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 »Rad imam glasbo« 18.45 Pevec Ivica Serfezi 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Les Paul 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi in napevi 21.00 Pisatelj Ciril Kosmač 21.40 Glasbeni nočno 22.00 Poročila 22.15 Makedonska simfonična glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočno 23.15 Jazz 23.40 Zapršite z nami 24.00 Poročila.

PETEK, 25. septembra

14.00 Poročila 14.10 Dela Franza von Suppeja 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 Ludwig van Beethoven: Sonata za klavir 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Človek in zdravje 17.20 Po željah poslušalcev 18.00 Poročila 18.15 Ob isti uri 18.50 Ogledalo našega časa 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Walterja Skoka 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Mali koncert 20.30 »Top-pops« 21.15 Oddaja o pomorsčakih 22.00 Poročila 22.15 Iz logov domačih 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočno 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 26. septembra

14.00 Poročila 14.10 Glasbena pravljica 14.25 Zabavna glasba 14.55 Združenje kreditnih bank Slovenije 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Scherzo in sonatina 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Gremo v kino 17.45 Pevka Meta Malus 18.00 Poročila 18.15 »Rad imam glasbo« 18.45 S

knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Štirje kovači 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Večer z napovedovalcem Slavkom Kastelicem — vmes ob 20.30 Radijska igra 22.00 Poročila 22.20 Oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden — vmes ob 24.00 Poročila 01.00 Poročila.

MALI OGLASI

LEPO HIŠO z gospodarskim splotjem in 1 ha zemlje (voda, električne napeljave pri hišnem prodam. Antonija Čeh, Mesna vrh 33.

SPREJMEM v stalno zaposlovanje vodovodnega inštalaterja in električarja. Pogoj za vajenca je končana osemletka. Anton Kamenšek, Draženci 49 a, Hajdina.

ISČEM ZENSKO za 8 ur dnevnega dela za varstvo devetmesečnega naslov v upravi.

SOBNO KREDCO, kavč, fotelja, mizico in pletilni stroj ugodno prodam. Ptuj, Prešernova 20.

PRODAM njivo pri hajdinskih stajih. Naslov v upravi.

POHIŠTVO za dnevno sobo ugodno prodam. Vzajemni tudi čeki in potrošniško posojilo. Jugovič Gregorčičev drevored 71, Ptuj.

KRAVO, mlekarico (jersej) prodam. Vrtni, Stuki 3.

GRABENO parcelo ob glavni cesti v Novi vasi prodam. Naslov v upravi.

UGODNO PRODAM dobro obnovo omaro in posteljo. Bermanjko, Vičava 4.

ISČEM DEKLE ali upokojeni za 8 ur dnevno za čuvanje dvoje otrok. Plača dobra. Oglasite se pri Lenart, Trstenjakova 9, Ptuj nadstropje.

UGODNO prodam hišo z vrtno v Nasilju bratov Reš 12, Ptuj.

PROSIM najditelja denarnice, izgubljene na cesti Tržec — Suljeva, da jo vrne pošti Vidler ali na v njej naveden naslov.

PRODAM skoraj nov moped Cunkovci 13.

ODDAM dve opremljeni sobi s dve postelji z souporabo kuhinje in kopalnice ter garažo. M. Riborska 10, Ptuj.

RAZPRODAM razne mlinske stroje. Orled možen ves do Roza Vernik, Zagrad 8 Slovenska Bistrica.

ZENSKO za štiri ure dnevno delo. Šiščenje sprejem. Vprašajte pri Pleskarju Stebihovo.

OSTREŠJE 8,50x9,50 prodam. J. že Kramberger, Rabelčja vas 1.

PRODAM v Gorisnici 100 m² asfaltna ceste in avtobusne postaje novogradnja s temelji, kmetijsko ploščo, studencem ter gradbenim materialom: ostrešja, strešna opa, ugašeno apno in gramoz. Podrobne informacije dobite pri Ivanu Geču, Gorisnica 45, v nedeljo, 20. septembra 1970.

»Boste kupili šopek rož?« vpraša cvetličarka na trgu.

»Zakaj mi pa bo?« pravi gospod Lužar in gre naprej.

»Zakaj pa ga ne bi kupila za žensko, ki jo ljubiš?« zavpije prodajalka za njim. Gospod Lužar je moral malo premisliti, nato pa je odšel.

»Ne morem. Ja, vidite, poročen sem.«

»In teta Eleonora se tvoj ni nikoli poročila?«

»Enkrat je bila že na dvotretjini poročena. Ona je bila tam, duhovnik tudi; oni, s katerim bi se moral poročiti, se ni prikazal.«



Trgovsko podjetje »Koloniale«, Maribor

razpisuje delovno mesto poslovodje v Drenovcu, Turški vrh 75, pošta Zavrč (Ptuj).

Pogoj: trgovski pomočnik z nekaj leti prakse.

Montažno podjetje ELEKTROKOVINAR, Ptuj

razpisuje prosto delovno mesto:

strojnika avtodvigala — viličarja

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima ustrezno kvalifikacijo — uspešno opravljen izpit strojnika gradbene mehanizacije (strojnik motorjev z notranjim izgorevanjem) in po možnosti ključavničar ali mehanik; delo se opravlja v podjetju in na terenu.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene prijave z ustreznimi dokazili sprejema kadrovski oddelek podjetja do 30. 9. 1970.

PTUJSKA OSEBNA KRONIKA

RODILE SO:

Agata Ambruž, Podgorci 11 a — Srečka; Marija Korosec, Lešje 27 — Nado; Nežka Toplak, Juršinci 73 — dečka; Rozina Zelenko, Krčevina 23 — Brigito; Jožefa Satler, Rabelčja vas 14 — Ivana; Marija Osterc, Hlaponci 41 — Heleno; Cvetka Fridl, Zg. Hajdina 77 — deklico; Elizabeta Ekart, Sp. Hajdina 14 — dečka; Ljudmila Janžekovič, Sodinci 18 — Stanko; Veronika Muršič, Gabernik 29 — Milana; Marija Milošič, Tržec 23 — Albina; Anica Pauko, Mestni vrh 114 — Gorazda; Hermína Bezjak, Zamušani 70 — dva dečka; Angela Znidarič, Lancova vas 92 —

deklico; Alojzija Lutar, Starše 4 — Marjetko; Julijana Smolinger, Dravinjski vrh 44 — Julijano; Stefanija Čavničar, Sikole 2 — Jožeta; Marija Zemljčič, Dornava 1 a — dečka; Jožefa Tetičkovič, Hrastovec 5 — dečka; Stefanija Veselinovič, Vinski vrh 95 — dečka; Angela Rožman, Jurovci 22 — dečka.

POROKE

Jožef Novak, Globoka 49 in Frida Koser, Kidričevo 87;

UMRLI SO:

Marija Znidarko, Lešje 3, roj. 1887, umrla 4. 9. 1970; Franc Merkuš, Zg. Pristava 22, roj. 1906, umri 12. 9. 1970; Marija Četarič, Cankarjeva 11, roj. 1887, umrla 13. 9. 1970.